

Jesenice, 4. februarja 1972

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

Januarske planske obveznosti so presegli...

VALJARNA ŽICE

Sodelavci v valjarni žice, so januarja planske obveznosti presegli skoraj za 1000 ton in s tem tudi dosegli doslej najvišjo mesečno proizvodnjo. Plan, ki je predvideval 9280 ton, so dosegli z 10.217 tonami (v decembru 9926 ton, je bil do takrat najvišji dosežek). Dosežek valjavcev je toliko pomembnejši, ker v začetku meseca 55 ur zaradi okvare na ogrevni peči niso obratovali.

K tako uspešni proizvodnji v januarju in dobrem startu v novo leto, so prispevali z dobrim delom vsi valjavci, kakor tudi elektro in strojni vzdrževalci. Poudariti moramo, da so kljub omenjenemu 55-urnemu zastoju imeli v januarju le 36,1 % vseh zastojev, kar je 3,9 % manj kakor predvideva njihov akcijski program.

HLADNA VALJARNA

Tudi sodelavci v hladni valjarni so svoje januarske planske obveznosti presegli. Mesečni plan jih je obvezoval na 2420 ton proizvodnje, dosegli pa so okroglo 2580 ton proizvodnje in 2620 ton odprave. Odprava je nekoliko višja od dosežene proizvodnje zato, ker so v januarju odpremili še nekaj proizvodnje iz decembra. Od kvalitete je najbolj zanimiva proizvodnja dinamo trakov, ki so jih proizvedli 435 ton, čeprav v prvem tednu januarja niso proizvedli ničesar, ker čez praznike ni obratovala peč.

Poleg dobrega dela delavcev in minimalne odsotnosti z dela, je bil dosežen tako dober proizvodni uspeh tudi zaradi dobre oskrbe z vložkom tako v asortimentu, kakor po količini, predvsem TVT trakov iz ČSSR. Poudariti pa moramo, da so obratovali vse proste sobote na eno in eno prosto soboto celo na dve izmenj. Zaradi omenjenega nadurnega dela so bili osnovni valjavski produktivni stroji — Siemag in V Demag — dobro zasedeni in tako so uspešno prečeli mesečne planske obveznosti. Vsekakor pa je to zelo spodbuden start sodelavcev iz hladne valjarne v novo gospodarsko leto, če upoštevamo, da so v istem mesecu lani dosegli le 86,9 % ali 2225 ton planske obveznosti.

MARTINARNA

Kljub temu, da so sodelavci v martinarni v januarju pet dni delali samo s tremi pečmi, zaradi okvare šeste peči in da je plan postavljen na kontinuirano delo štirih peči, so januarja dosegli prek 26.000 ton proizvodnje in mesečne planske obveznosti presegli za okrog 800 ton. Res je, da je proporcionalno razdeljen letni plan po mesecih v januarju nekoliko nižji od ostalih mesecev, ker običajno v januarju nastopijo večje vremenske in druge nevšečnosti, je vendarle uspeh martinarjev pomemben. Že takoj v začetku leta so namreč dokazali, da so se z vso resnostjo in prizadevnostjo lotili uresničevanja svojih planskih obveznosti. Zelo razveseljivo pa je tudi podatek, da je bilo v januarju od 398 šarž le osem zgrešenih, oziroma takih, ki niso ustrezale predvideni kvaliteti. To je eden najboljših dosežkov v pogledu kvalitete.

Poleg dobrega dela vsega kolektiva, ob izredno nizkem normativu zaposlenih in minimalni odsotnosti delavcev je k dobremu uspehu pripomogel tudi dober vložek oziroma dobre vložne surovine. To je nedvomno lep delovni dosežek sodelavcev v martinarni in uspešen začetek uresničevanja letošnjih planskih obvez. Želimo, da bi bili vsi sodelavci v Železarni tako uspešni prek vsega leta in da bi imeli čim manj zastojev in dobre vložne surovine.

V valjarnah Bela 2.900 N din novatorjem

Čeprav z enomesečno zakasnitvijo je bila v četrtek, 27. januarja prva seja komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE valjarn Bela. To je že tretja seja komisij v letošnjem letu (vzdrževanje in talilnice). Na žalost tudi letos ni zažvela inovacijska aktivnost v DE promet, transport, valjarne Javornik in upravnih služb. Komisija za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE energije bo imela svojo prvo sejo v letošnjem letu v prvih dneh prihodnjega tedna.

Naši iznajditelji, novatorji in racionalizatorji so v mesecu januarju izvedli in predložili v oceno že pet zelo uspešnih izboljševalnih predlogov. To kaže, da so novatorji že v začetku leta pokazali izredno veliko prizadevnost. Komisije pri svetih DE in odbor za izume in racionalizacije pri DS Železarne, bodo morale pohiteti, da bodo bolj tekoče in pospešeno ocenjevali tenične izboljšave in spodbudno nagrajevali priza devne in uspešne avtorje. To je tudi eden od elementov za pospeševanje tovrstne dejavnosti.

Člani komisije za racionalizacije in novatorstvo pri svetu DE valjarn Bela, so na prvi letošnji seji obravnavali sedem v preteklem letu izvedenih izboljšav in avtorjem priznali tri spodbudne odškodnine v skupni višini 2.900,00 N din.

Vse v oceno predložene izvedene tehnične izboljšave so predhodno pregledali in ocenili pristojni in odgovorni valjavski in vzdrževalni strokovnjaki in izvedenci. Na osnovi teh ocen, mnenj in priporočil ter potrjenih rentabilnih izračunov prihrankov in koristi, ki so jih podale računovodske in knjigovodske službe, so bili pozitivno ocenjeni izboljševalni predlogi št. 2003, 2008 in 2025. Ostale tehnične izboljšave na tej seji niso mogli dokončno oceniti, ker so potrebna še dodatna poročila in ocene ali pa so bile zaradi večjih vred-

nosti, prihrankov in koristi predložene v dokončno oceno in nagraditev pristojnemu odboru pri DS Železarne. Marjanu ŽITNIKU, tehniku za reparaturo TMR iz obrata regulacijske tehnike in avtomatike, je bila priznana enkratna odškodnina v višini 900,00 N din za uspešno izbolj-

šavo servo cilindra za regulacijo zgorevalnega zraka na globinskih in potisnih pečeh v valjarni Bela. Izvedeni predlog v vsakem pogledu popolnoma ustreza potrebam obratovanja. Uvedba testolite nega tesnilnega obroča v servocilindrih je brezhibna in zagotavlja odlično obratovanje brez kakršnih koli notranjih poškodb. Odpadejo vse številne napake in slabosti pri mazanju in čiščenju servocilindrov.

Dežurni ključavničar na štekel valjni progi Viljem

(Nadalj. na 2. str.)

Proizvodni načrt obratov talilnic za leto 1972

Proizvodnja obratov: kamnolom, apnenice, aglomeracija, plavž, SM jeklarna, EL jeklarna, livarne in opekarna, ki so združeni v grupi talilnic, služi predvsem pridobivanju polizdelka za nadaljno predelavo v železarni. Z blagovno proizvodnjo nastopa z manjšim deležem v skupni proizvodnji le livarna in opekarna.

KAMNOLOM (Jesenice in Javornik)

Jesenice:	
Proizvodnja apnenca za plavž	12.000 ton
Proizvodnja apnenca zdroba za aglomeracijo	28.000 ton
skupaj:	40.000 ton
Javornik:	
Dolomit za jeklarno	14.000 ton
skupno:	54.000 ton

Proizvodnja bo dosežena z obstoječimi napravami.

(Nadalj. na 3. strani)

Napredek v sestajanju delovnih skupin?

Analiza sestankov delovnih skupin v letu 1971

Za leto 1970 smo ugotovili, da sestanki delovnih skupin kot oblika samoupravljanja ne deluje tako, kot smo pričakovali. Zato smo se odločili, da vodjem delovnih skupin posredujemo osnovno znanje s tistih področij, ki bi jim lahko koristilo pri vodenju sestankov in pri ustvarjanju dobrih medsebojnih odnosov v skupini: razdelili smo jim skripta, organizirali razgovore in končno njihovo znanje tudi preverili. A o tem smo že dovolj pisali — tudi v Železarju, zato se raje obrnimo na morebitne učinke, ki jih je akcija prinesla. Na žalost nam zapiski s sestankov delovnih skupin nudijo zanesljivejšo informacijo le o pogostosti in delno tudi področjih, ki so se na sestankih obravnavala, ne odkrivajo pa nam kvalitete sestankov.

Največ sestankov v DE valjarne Bela in Javornik

Vse podatke o pogostosti sestajanja po obratih in de-

lovnih enotah ter službah smo zbrali v naslednjo tabelo oz. grafikon, iz katerega se lahko jasno razbere poprečno število sestankov za leto 1971:

(Nadaljevanje na 5. str.)

Omejitve električne energije

V tem tednu je prišlo do ponovne omejitve električne energije v Železarni. V ponedeljek 31. januarja je bila 20 % omejitev od 6. ure zjutraj do 22. ure zvečer, za isti čas pa je bila 50 % omejitev 1., 2. in 3. februarja. Ko to poročamo še ni znano kakšna bo omejitev danes, 4. februarja. V nočnih urah, to je od 22. ure zvečer, do 6. ure zjutraj pa je bil normalen odvzem. Normalen odvzem

bo tudi v soboto in nedeljo, medtem, ko od 7. februarja dalje napovedujejo ponovno omejitev.

Iz teh razlogov je prišlo tudi do omejitve proizvodnje na obločnih električnih pečeh — Asea in Lectromelt in na elektrožarilnih pečeh na Javorniku in predelovalnih obratih.

Termoelektrarna Šoštanj, ki naj bi z novim agregatom

ublažila pomanjkanje električne energije, je sicer pripravljena za obratovanje, vendar dokler bo živo srebro pod minus stopinj, tako dolgo ne morejo pričeti z obratovanjem novega agregata. Ob začetnem pogonu namreč hladilna voda na napravah zmrzuje in je nevarnost večjih okvar. Ob prvi otoplitvi pa bo agregat začel normalno obratovati.

dr. France Prešeren

Sonetni venec

Ran mojih bo spomin in tvoje hvale
glasil Slovincem se prihodnje čase,
ko mi na zgodnjem grobu mah porase,
v njem zdanje bodo bolečine spale.

Prevzete kakor ti dekleta zale,
ko bodo slišale teh pesmi glase,
srca železne d'jale preč opase,
zvesto ljubezen bodo bolj spošt'vale.

Vremena bodo Kranjcem se zjasnile,
jim milše zvezde kakor zdaj sijale,
jim pesmi bolj sloveče se glasile;

vendar te bodo morebit' ostale
med njimi, ker njih poezije mile
iz srca svoje so kalu pognale.

(Drugi sonet iz Sonetnega venca)

Ob kulturnem prazniku Slovincem — 8. februarju — 123-letnici smrti dr. Franceta Prešerna, čestitke vsem kulturnim delavcem in ustvarjalcem občine.

V valjarnah Bela 2.900 N din novatorjem

(Nadalj. s 1. strani)

FERK, je bil za svojo uspešno izboljšavo že nagrajen z 800,00 N din na seji odbora za izume in racionalizacijo pri DS Železarne. Avtor je uspešno rešil problem vezanja kvalitetnih TV kolobarjev na navijalcu štekel, ki je bil objavljen kot razpis v 22. številki tovarniškega glasila Železar 11. 4. 1971. Uspešno mu je s posebno zagotovitvijo odlično rešiti ta problem. Vsi

tam zaposleni so z zagotovitvijo in tem načinom dela vse splošno zadovoljni, obratovodstvo valjarne pa je zadovoljeno, da skromno izvedbo še izpopolni do končne izvedbe. Za trenutno najboljšo izvedbo zagotovitve za vezanje kvalitetnih TV kolobarjev, je bila avtorju priznana in izplačana dodatna enkratna odškodnina v višini 1.000,00 N din.

Orodjarju za valjni pribor Jakobu KLINARJU iz obrata

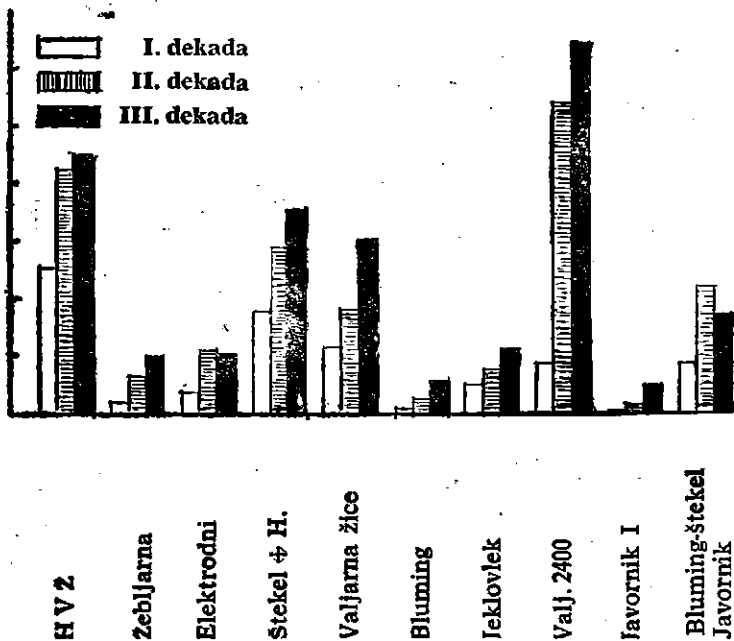
valjarne žice na Beli, je bila priznana in izplačana enkratna odškodnina v višini 1.000,00 N din za uvedbo posebnih distančnikov pri dovodkah z namenom preprečevanja pogostih iztirjenj valjanca ali napakega vodenja kalibra. Novi distančniki po njegovi izvedbi, so se posebno dobro obnesli v skrinjah dovodk na I. in III. ogrodju valjne proge 27 Ø za vodenje valjanca kvadrata v oval kaliber.

Seja komisije za racionalizacije in novatorstvo v DE valjarne Bela, bi morale biti vsekakor polno zasedene. Mnenja članov komisije in obratovodij ter drugih valjarskih in vzdrževalnih asistentov in strokovnjakov so nujno potrebna za pravilno in objektivno oceno posameznih izboljšav in spodbudno nagraditev prizadevnih in uspešnih avtorjev, ki vlagajo vse svoje znanje in večletne izkušnje v odstranitev slabosti in pomanjkljivosti.

Vsem to pot nagrajenim prizadevnim in uspešnim avtorjem se zahvaljujemo za njihove dosežke in jim čestitamo k doseženim uspehom in priznanim ter izplačanim odškodninam.

Na prihodnji seji, ki bo v najkrajšem času, bodo člani komisije skupaj z delovodji, asistenti, obratovodji in vodstvom valjarne Bela analizirali slabosti in pomanjkljivosti, ki negativno vplivajo na novatorsko in racionalizatorsko aktivnost v naši železarji. O vseh teh negativnih dejavnikih bo razpravljala DS Železarne na eni izmed prihodnjih sej.

Enakomernost odprave v januarju

Kot nazorno vidimo iz grafikona v januarju odprava naših izdelkov ni bila posebno enakomerna, skoraj bi lahko rekli zelo neenakomerna. Najbolje so v tem pogledu delali v obratu varilne žice, obratih HVZ in Javorniku II.

Obtok palet in obračun njihove vrednosti pri odpravi hladno valjane pločevine

Odprava hladno valjane pločevine iz HVZ se zadnji čas opravlja na paletah. Kupci so namreč razkladanje in skladiščenje le-te uredili s paletizacijo. Začetek je povsod težak. Tudi pri nas je prišlo v zvezi s tem do težav. Ne toliko pri delu z njimi, pač pa bolj zaradi vračanja palet, ustrezne evidence ter vračanju dogovorjene vrednosti vrnjenih, še dobrih palet. Zaradi ureditve tega, je prodajni oddelek zaprosil oddelek za organizacijo dela za ustrezen predpis. Po predhodno opravljeni analizi je bilo ugotovljeno, da kupci niso povsem seznanjeni s postopkom o manipulaciji pri vračanju palet in obračunavanju njihove vrednosti. Zaradi pomanjkljive dokumentacije pri vračanju palet, faktorni oddelek ni mogel vrniti dogovorjene vrednosti. Ker kupci niso dobili povrnjene

vrednosti za palete, le teh niso vračali, pri nas pa jih je primanjkovalo, ker so pri gradbenem vzdrževanju težko naredili toliko novih.

Organizacijski oddelek na sektorju za ekonomiko je ob upoštevanju vsega tega izdal organizacijski predpis, v katerem je določeno, kaj mora pri tem opraviti prodaja, kaj odprava in adjustaža HVZ ter faktorni oddelek. Okvirno povedano, bo prodaja obvestila kupce, da bodo pri odpravi hladno valjane pločevine zaračunavali palete po ceni izdelave. Ko jih bodo kupci vrnili, jim bo faktorni oddelek dal dobropis v višini še obstoječe vrednosti že koriščenih palet. Da pa bodo mogli pri faktornem oddelku to narediti, bodo v odpravi (adjustaži) HVZ vrnjene palete zapisniško prevzeli. Za pokvarjene in izgubljene namreč ne moremo dati dobropisov. Glede na to, da kupcem, ki sproti vrnejo vse palete, ne zaračunavamo istih, bodo v adjustaži vodili ustrezno evidenco o vračanju. V kolikor bi ugotovili, da to ne teče kot je predvideno, bo razumljivo potrebno palete zaračunavati, saj gredo ti stroški v milijone starih din.

Pri tem je bilo še ugotovljeno, da je spremenjen način transporta pri odpravi, povzročil določene težave. Pred paletizacijo so pločevino nakladali z žerjavom, po spremenjenem načinu, ko je zložena na palete pa bi se morala nakladati z viličarjem. To pa ni mogoče, ker je v odpravnem skladišču za to premalo prostora. Viličar se namreč ne more obračati okrog cestnega vozila, ki pride v skladišče. Zato pločevino na kamione nakladajo še vedno z žerjavom, pri čemer pa se palete, posebno pri težkih kolobarjih, poškodujejo. Za ureditev vsega tega, je bilo predlagano, naj se postopno poskrbi za ustrezen prostor, kjer bo mogoče z viličarjem manevrirati okrog tovarnjaka in pločevino na nepoškodovanih paletah nakladati na cestna vo-

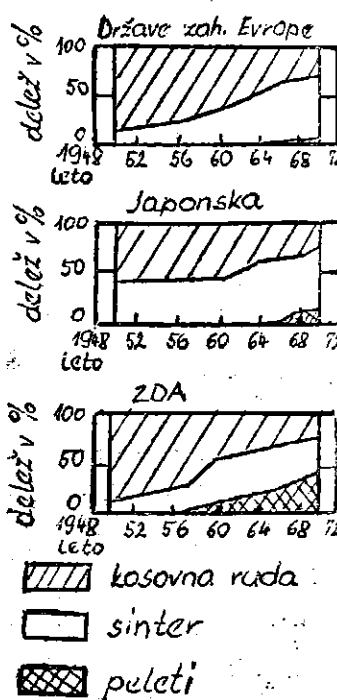
zila. Razumljivo pa bo moral biti ta prostor tudi pokrit, ker se pločevina ne sme zmočiti.

Prepričani smo, da bo po upoštevanju določb tega regulativa vsa stvar tekla kot je treba in da s tem v zvezi ne bo več težav v adjustaži in odpravi HVZ ter na faktornem in prodajnem oddelku.

Železarski globus

DELEŽ SINTRA IN PELETOV V VSIPU PLAVŽEV

Iz spodnjih treh diagramov vidimo, kako se je gibal delež kosovne rude, sintra in peletov v vsipu plavžev ZDA v preteklih dvajsetih letih. Diagrami kažejo, da je delež kosovne rude v letu 1970 padel na manj kot 30%. Kosovno rudo je nadomestil sinter, v zadnjih letih pa tudi peleti.

V ponedeljek je pričel tečaj za žerjavovodje

Kadrovski sektor Železarne je na osnovi razpisa zbral kandidatate za žerjavovodski tečaj, ki ga je pripravil oddelek za izobraževanje odraslih Železarskega izobraževalnega centra. V tečaj je vpisanih 37 kandidatov, od tega tri ženske. Tečaj bo vsak ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek popoldne od 14.45 do 18. ure, v prostorih ŽIC. Predavanja so se začela v ponedeljek 31. januarja in bodo trajala do 21. marca.

Po programu je predvidenih za 10 predmetov 154 ur predavanj. Ob koncu tečaja bodo kandidatom preverili znanje iz teoretičnega dela. Po uspešno opravljenem teoretičnem delu, bodo kandidati opravljali mesec dni prakse. Za tem bo izpit iz praktičnega dela. Glede na to, da bo tečaj samo popoldan, je bilo vodstvom obratov priporočeno, naj omogočijo kandidatom zamenjavo dnin.

Proizvodni načrt obratov talilnic za leto 1972

(Nadalj. s 1. str.)

APNENICA

Proizvodnja žganega apna iz apnenca-lomljenca iz Kresnic 12.500 ton od tega:

za SM jeklarno 4.150 ton
za EL jeklarno 7.380 ton
za VP in prodajo (prah) 970 ton

Zaradi slabe kvalitete apnenca iz lastnega kamnoloma porabimo kamen-lomljenec za ložek v apnenici kupovati v Kresnicah, ker za jeklarne gano apno iz domačega kamna ni uporabljivo. Planirani izplen v apnenici je 64,4 %, oz. 1.550,0 kg apnenca na eno tono žganega apna.

52.000 ton, od tega 24.000 ton iz kamnoloma Kresnice.

Poraba koksa je s kalom 4 odstotke skupno 104,0 kg/t aglomerata in mazuta 6,0 kg na tono.

Pogoj za izpolnitev plana proizvodnje 230.000 ton aglomerata je uvedba 3-izmenskega obratovanja vsaj za polovico leta, kar pa je odvisno od razpoložljive delovne sile.

SM JEKLARNA

Plan surovega jekla 320.000 ton
kvalitetne grupe: NAV — 14 %, KVC — 73,0 %, KVN — 1,0 %, PLC — 11,6 % in PLNL 0,4 %

Izplen 89,3 %
z razmerji osnovnega kovinskega vložka:

surovo železo 55,0 %
staro železo 42,5 %
Fe iz rude 2,5 %

Izplen v sedanjem razmerju je realen ter temelji na več-

letnih dosežkih. Vsakršna sprememba tega razmerja, t.j. zviševanje deleža surovega železa, pa za vsak procent tega povzroča znižanje izpleta za 0,043 % ter večji dodatek rude, kar zelo negativno vpliva na stroške proizvodnje.

Kovinski dodatki (ferolegure) so odvisni od kvalitete osnovnega kovinskega vložka in asortimenta, t.j. vrste jekla. Le-ta v zadnjih letih bistveno ne odstopa ter zaradi tega normativ temelji na dosedanjih razmerjih.

Prav ista situacija je tudi pri nekovinskih dodatkih.

Pomembna je poraba toplote na enoto surovega jekla, ki je pogojena s čim boljšim izkoriščanjem koledarskega časa. Sleherni zastoj močno vpliva na porabo po enoti, s tem pa seveda zvišuje tudi stroške. V planu je poraba mazuta določena na 136,75 kg na tono jekla.

Za porabo energije so uporabljeni proporciji pretečenega leta in naj ne bi bistveno odstopali, kar pa je seveda pogojeno z normalnim obratovanjem.

V kalkulaciji predstavljajo pomožni izdelavni materiali dobljeni del stroškov. Najpomembnejši med temi so ognjevarni material s skupno 37,5 kg/t, bres surovega dolo-mita, ki po vrednosti ne predstavlja visoke postavke; z v-stnim in odgovornim delom pa obrat v tej postavki lahko doseže prihranek.

Močna postavka so kokile in livni material z 28,0 kg/t — kokile 19,5 kg/t. Vzdržnost kokil je poleg kvalitete le-teh, odvisna tudi od manipulacije v obratu. Planirano proizvodnjo bo možno doseči v normalnih obratovalnih pogojih (brez nepredvidenih zastojev in pomanjkanja delovne sile).

ELEKTRO JEKLARNA

Trije proizvodni agregati: ASEA 80.000
LECTROMELT 97.000
BBC 3.000

naj bi izdelali 180.000 ton in sicer:

kvalitetne grupe: NAV — 0,4 odstotka, KVC — 41,0 %, KVN — 32,6 %, PLC — 9,0 odstotka, PLNL — 15,0 % in PLVL — 2,0 %.

Izplen skupni je 90,0 %.

Razmerje vložka:

surovo železo in kokilna zlo-mnina 10,0 %
staro železo 87,2 %
kovinski dodatki 2,8 %

Količina kovinskih dodatkov — ferolegur je odvisna od asortimenta, ki temelji na dosežku pretečenega leta, in ni pričakovati bistvenega odstopanja. Isto je z deležem nekovinskih dodatkov.

Pomožni izdelavni material (ognjevarni: opeka za vli-vališče, ponovce in peči — skupno 47,6 kg/t) je sorazmerno količini proizvodnje; kokile 9,70 kg/t in ostali livni material — 9,42 kg/t so odvisni od kvalitete (kokile), vpliva pa tudi manipulacija v obra-tu.

Posebna postavka so grafit-ne elektrode. Poraba na obeh velikih pečeh je povprečno 8,13 kg/t in na BBC 10,0 kg/t. Specifična poraba na peči ASEA je z ozirom na kvalitetnejši program višja.

Skupna poraba elektroener-gije za taljenje je 117.000 MWh (na BBC 900,0 KWh/t, na obeh velikih pa v povprečju 660,0 KWh/t, pri čemer je na peči

ASEA zopet višja zaradi pro-grama izdelave kvalitetnejših jekel).

Za ostalo energijo so za plan uporabljeni podatki iz pretečenega leta.

Plan bo možno doseči, če bo na razpolago potrebna elektroenergija, katere po-manjkanje je vedno glavni vzrok za izpad proizvodnje.

LIVARNE

jeklolivarna

1.600,0 ton, izplen 76,0 %

kovinolitarna

60,0 ton, izplen 92,5 %

Jeklolivarna izdelava za pro-dajo 600,0 ton jeklenih odlit-kov (1.000,0 ton za potrebe ZJ) in kovinolitarna za pro-dajo celotno proizvodnjo 60,0 ton.

Jeklolivarna za vložek upo-rabi 500 ton litine iz SM je-klarne in 1600 ton iz elektro-jeklarne.

Pomožni izdelavni material in energija so na dosežku pretečenega leta.

OPEKARNA

Skupna proizvodnja 20.000 ton

Od tega

šamotne opeke 13.000,0 ton

DINAS opeke 1.000,0 ton

mase 6.000,0 ton

in žlindrirane opeke 1.700,0 ton

Za prodajo obrat izdelava 3500 ton šamotnih izdelkov in 1700 ton žlindrine opeke.

Skupni izplen 86,0 % je ob zagotovitvi surovin dosegljiv.

Gorivo — mazut 115,0 kg/t.

Energija v odnosu na asor-timent je proporcionalna

skupni proizvodnji in temelji na dosežki pretečenega leta. V normalnih pogojih je pla-nirano proizvodnjo možno do-seči.

Sektor za ekonomiko in organizacijo
Oddelek za ekonomske analize in planiranje

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Dežurna služba

Telefon
v pisarni doma

SOBOTA, 5. februarja:
Teodor OKROŽNIK, gradbeno vzdrž. 577 81327

NEDELJA, 6. februarja:
Edvard CENCEK, TSV 548 727

PONEDELJEK, 7. februarja:
inž. Ivo ARZENSEK, pom. gen. dir. 401 500

TOREK, 8. februarja:
Ciril ODLASEK, valj. Javornik 620 776

SREDA, 9. februarja:
Bogomil HOMOVEC, tehn. direktor 301 766

ČETRTEK, 10. februarja:
Anton GROSELJ, valj. Bela 848 81410

PETEK, 11. februarja:
inž. Martin SKETA, TPD 240 238

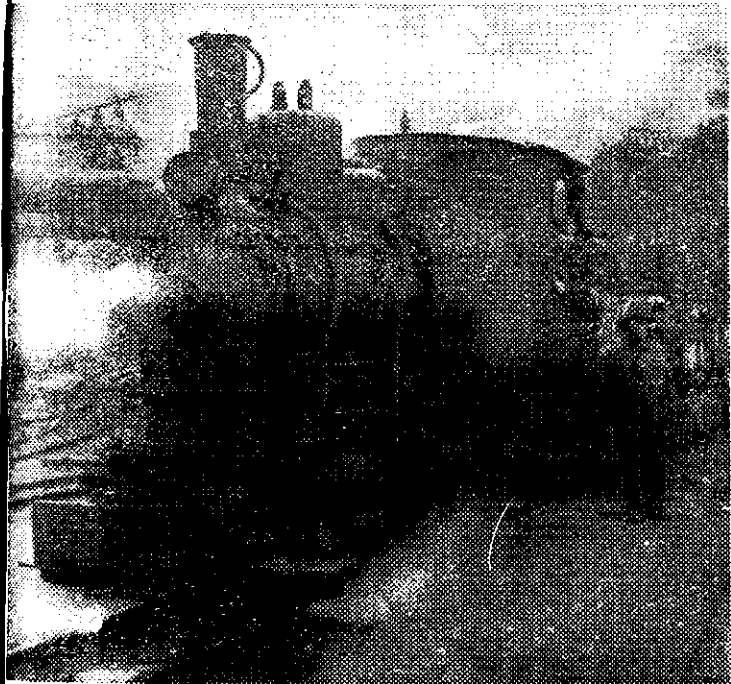
Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih. Tajništvo tehnične in proizvodnega direktorja

OBVESTILO DELAVCEM

V prihodnjem tednu bo strokovna služba kadrovskega sektorja izvedla med vsemi delavci železarne anketo z namenom, da ugotovijo, kako bodo posamezni delavci v prihodnjih petih letih reševali svoja stanovanjska vprašanja.

Prosimo vse delavce za sodelovanje oziroma da pridejo na poziv na določeno popisno mesto.

Kadrovski sektor

še vedno zvesta svojemu delu

RAZPISUJEMO

tečaj za

PREMIKAČE

v delovni enoti transport.

POGOJI:

1. V tečaj za premikače se lahko prijavijo kandidati, ki so stalno zaposleni v železarni Jesenice najmanj 6 mesecev in da niso starejši od 25 let.
2. Tečaj bo trajal en mesec in bo v strnjeni obliki.
3. Stroške tečaja krije železarna Jesenice.
4. Prijave za vpis v tečaj sprejema kadrovski sektor do vključno 14. 2. 1972.

Vse potrebne informacije dobijo kandidati na kadrov-skem sektorju — tel. štev. 209 ali osebno.

Kadrovski sektor

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

KRATKE VESTI

Zaključki seje letne konference Zveze mladine Železarne Jesenice

Novoizvoljeni TK ZM v Železarni se je z novimi silami oprijel dela, ki mu ga je poverila seja letne konference in ki ga narekuje razvoj. Vse leto bo treba temeljito delati, da se uresničijo zaključki te seje in realizirajo načrti posameznih komisij. Osrednja naloga je uresničiti misel zadnje seje konference, da mora ZM v Železarni postati resnično zveza mladih, ki bo vrnila idejno-politično moč mladim in bo imela vpliv na življenje in delo mladine in celotnega kolektiva. To bomo lahko dosegli le s preudarnim programom dela in z oblikami dela, v katerih bo našel vsak mladinec tudi svoje intereso področje. Te misli so zajete v zaključkih seje letne konference in v programih posameznih komisij, ki so bili obravnavani tudi v širšem krogu.

ZAKLJUČKI:

1. TK ZM delno izgublja svojo vlogo kot vodilni in odgovorni organ ZM Železarne in tudi ne more sam v celoti koordinirati delo aktivov, ki svojo dejavnost sedaj kažejo predvsem v delovnih grupah. Zato konferenca zaključuje reorganizacijo mladinske organizacije v Železarni, ki je bila predlagana na konferenci, prediskutirana in že tudi izvedena.

2. Vse aktivne, ki kažejo samostojnost in voljo do dela je treba moralno in finančno podpreti.

3. Delo ZM v Železarni ne moremo obravnavati šablonsko, zato bomo podprli vsako obliko združevanja aktivov, delovnih grup in mladine po posameznih obratih, ki si izberejo svojo aktivnost.

4. Zavzemali se bomo za skupno nastopanje mladih iz železarne Jesenice, Štore in Ravne povsod tam, kjer se za to pokaže možnost in potreba.

5. Konferenca ugotavlja, da je osnovni cilj vzgoja mladih oziroma usposabljanje mladih za nadaljni razvoj samoupravljanja. Pri uresničevanju te naloge se bomo opirali na dokument o triletnem razvojnem izobraževanju. Pri tem zahtevamo odločno podporo ZK in sindikata, ki naj dasta smer izobraževanja.

6. Konferenca sprejema koncept sodelovanja mladinskih aktivov v Gorenjski regiji.

7. Za nadaljno uveljavljanje ZM je potrebno, da skupno z občinskimi in republiški forumi dosežemo statutarno določeno mesto ZM v vseh podjetjih, ker se s tem omogoča večja dejavnost in sodelovanje med posameznimi delovnimi kolektivi.

8. Konferenca sprejema pripombo glede tovarniškega glasila Železar, kjer zahtevamo večjo pozornost do uveljavljanja mladega delavca, kakor tudi konkretnih stikov delavcev na glasilo z mladimi neposredno na delovnih mestih.

9. Konferenca ostro kritizira in obsoja vse pojave zaviranja idejno-političnega delovanja mladih v samoupravnih organih podjetja s strani delovodskega kadra.

10. Konferenca podpira upravo Železarne v zvezi z nadaljnim razvojem predelave domačega jekla, obenem pa izraža nezadovoljstvo zaradi počasnega reševanja delitve dela v združenem podjetju Slovenskih železarn.

11. Konferenca bo odločneje in načrtneje pristopila k reševanju stanovanjskega problema mladih delavcev. V ta namen bo v najkrajšem času organizirana problemska konferenca po vprašanju stanovanjske problematike in prehrane.

12. Konferenca opravičeno pričakuje in zahteva več mentorstva, predvsem po obratih od članov ZK za mlade, ki vstopajo v družbeno-politično življenje in v samoupravne organe Železarne.

TK ZMS
Železarna Jesenice

»Pomemben premik naprej na Jesenicah«

Na programski seji občinske konference ZMS Jesenice, ki je bila v sredo, 19. januarja, bi morali mladi izvesti nadomestne volitve članov predsedstva in sprejeti tri dokumente, ki so bili v razpravi po vseh aktivih.

Zaradi nesklepnosti, konference ni mogla izvesti volitev in sprejeti programa, zato je bil sprejet dogovor, da bo naslednja seja konference v začetku februarja.

Med gosti, ki so se udeležili konference, je bil tudi ZIVKO PREGI, predsednik republiške konference ZMS.

V uvodu je predsednik občinske organizacije Srečko KRC, podal referat o rasti Zveze mladine v občini in metodah političnega dela. Poudaril je, da je potrebno okrepiti vlogo ZM predvsem z večjo aktivnostjo in boljšo organiziranostjo mladih v Zvezi mladine in interesnih organizacijah. V oceni, ki jo je podal o delu ZMS, je poudaril napredek in uspehe, dosežene v zadnjih letih, več pozornosti pa je posvetil še nerešenim vprašanjem. Obravnaval je tudi vprašanje vloge posameznika v organizaciji, odnose

med članstvom in vodstvi, kadrovanje, izobraževanje, načrtovanje. Poudaril je aktualne naloge ZMS na nekaterih področjih, v nadaljevanju pa je očrtal metode političnega delovanja, saj mladi premalo poznajo način in metode uveljavljanja že prejetih stališč in dogovorov, kar je dostikrat resna ovira za uspešnejše delo mladih in ZM v občini.

Sekretar občinske organizacije Zlato VOGRIČ je imel poročilo o delu Zveze mladine, občinske konference in njenih organov v preteklem letu. Poudarka je dal predvsem področjem, na katerih je ZM naredila premalo in opozoril na nekatere še nerešene odnose v sami organizaciji in tudi med ZM ter ostalimi.

Po poročilu nadzornega odbora so si prisotni ogledali film o lanskeletni paradi mladosti, ki je bila le ena od večjih manifestacij mladih v mesecu mladosti.

V razpravi, ki je sledila referatu predsednika in poročilu sekretarja, je sodelovalo osem tovarišev.

Miro IPAVEC, predsednik tovarniške konference ZMS, je razpravljal o tem, kakšna naj bo Zveza mladine, da bo sposobna zajeti večino mladih in jim dati možnost, da prek nje uresničujejo svoje interese. Poudaril je tudi, da šola mlade premalo usposablja za samostojno delovanje na vseh področjih, tudi v Zvezi mladine. V nadaljevanju je predlagal, naj bi mladi v delovnih organizacijah delovali na tem, da bi s predpisi dosegli uveljavitev ZM v delovni organizaciji.

Viktor VOLČINI, podpredsednik občinske zveze tabornikov je razpravljal o nekaterih skupnih nalogah Zveze mladine in interesnih organizacij v občini in poudaril probleme, ki so včasih skupni za vse organizacije, zato je potrebno več sodelovanja in skupnih akcij vseh teh organizacij.

Srečko KRC je predlagal, naj bi prihodnja seja konference razpravljala o delu mladih v krajevni skupnosti, o samoupravljanju v krajevni skupnosti ter o izkoriščanju prostega časa. To pa predvsem zato, ker aktivni ZMS delajo najmanj ravno v krajevni skupnosti, enako tudi vse ostale osnovne organizacije. Poudaril je namen in naloge intenzivnega in stalnega izobraževanja vodstvenega kadra ZM v občinskem merilu, pa tudi kadra v aktivih ZMS.

Miro LAPAJNA, član občinskega komiteja ZKS in kandidat za predsednika občinske konference ZMS, je razpravljal o sprejemu mladih v ZK. Menil je, da je bilo v preteklem obdobju premalo mladih sprejetih v ZK, kar je okrepil s podatki in predlagal, naj bi ZK, ki je za takšno stanje tudi najbolj odgovorna, začela stvari načrtno reševati.

Razpravljal je tudi o financiranju ZMS, o družbenem izobraževanju in delu mladih na šolah.

Jože VINDISAR, predsednik nadzornega odbora občinske konference, je menil, da je ZM v preteklem obdobju organizirala več seminarjev, da pa nihče ni organizirano teh kadrov nasledoval in jih usmerjal, zato se kadrovska vprašanja ne prestopajo pojavljajo kot problem. Spregovoril je tudi o nujnosti, da mladi bolje poznajo svoje naloge in dolžnosti in realizirajo sprejete obveznosti.

Berti BRUN, predsednik občinske konference SZDL je razpravljal o aktivnosti mladih na interesnih področjih, o delu ZM, kontaktih vodstva s članstvom in nekaterih skupnih nalogah SZDL in ZMS.

Miha CENC, direktor Delavske univerze je govoril o družbenem izobraževanju v občini in poudaril zahtevo po programiranju takšnega izobraževanja vseh družbeno političnih organizacij, obravnaval pa je tudi vprašanje sredstev in kadrov za načrtno družbeno izobraževanje.

Zivko PREGI, predsednik republiške konference ZMS, je orisal trenutni družbeni položaj pri nas in naloge mlade generacije v njem. Menil je, da je v ZM potrebna večja kakovost dela in boljša organiziranost, da bi bili njeni uspehi še boljši. Pohvalil je delo ZM na Jesenicah v zadnjih letih in menil, da nekateri problemi organizacije ne smejo in ne morejo zavreti dobrega dela in prave poti ter zaupanja v lastno delo in moči.

Menil je, da se morajo mladi neprestano družbeno izobraževati, da bi bili kos vse bolj razgibanemu življenju pri nas na vseh področjih. Govoril je tudi o enotnosti ZMS v regijah in republiki.

Ko je spregovoril o delu Zveze mladine na osnovni šoli, je dejal, da je to vprašanje na republiškem nivoju že rešeno in bi morali zavračati miselnost, da je ZM na osnovni šoli nepotrebna, da cepi enotnost akcij itd. Menil je, da je že narava pouka v osmem razredu takšna, da mlade pripravlja za samostojno delo in življenje, zato je potrebno, da mladi tudi samostojno delujejo v Zvezi mladine, ki naj jih skupaj s šolo pripravlja za samostojen in odgovoren položaj v družbi.

Člani konference so imenovali še komisijo za zaključke, ki bodo poleg sprejetih dokumentov osnova za delovanje ZM v letu 1972.

Pred kratkim je na Blejski Dobravi spet zaživel mladinski aktiv. Za novo ga predsednika so izvolili Miloša Možina. Na zadnjem sestanku so razpravljali primernem prostoru, kjer se zbirali v prostem času o finančnih težavah, ki zadržajo nadaljnje delo aktivov. Poleg tega je predsednik poudaril, da mora aktiv navzati stike z ostalimi organizacijami, ki delujejo na Blejski Dobravi.

Pri Kulturno-umetniškem društvu na Dovjem, že danes časa deluje folklorna skupina, ki združuje okrog dvesto mladih z Dovja in Mojsstrane. Mladi redno prihajajo na vaje, kar je trden dokaz, da jih delo pri folkloru veseli. Lani se je folklorna skupina predstavila v Mojsstrani, v Gozd Martuljku in v paradi mladosti na Jesenicah.

Vodstvo mladinskega aktivna Dovje — Mojsstrana — Belca pripravlja za slovenski kulturni praznik — 8. februar, recitacijski večer v kulturnem domu na Dovjem.

V preteklem letu je na osnovni šoli v Mojsstrani uspešno delovala pionirska — planinska sekcija. Na občnem zboru Planinskega društva Dovje — Mojsstrana so pionirji pregledali dosežene uspehe in sprejeli program za leto 1972. Mladi planinci upajo, da bodo v letošnjem letu kos nalogam, ki so jih sprejeli.

V januarju so na osnovni šoli Tone Čufar izdali glasilo Mladi kovinar, ki so ga pripravili učenci 7. in 8. razredov. Glasilo vsebuje vrsto zanimivih sestavkov, med katerimi prevladuje tematika NOB.

Kulturna komisija pri občinski konferenci ZMS Jesenice pripravlja kulturno-zabavno prireditev, na kateri bodo nastopili mladi pevci ansambli, pesniki, itd.

V zadnjem času lahko opazimo, da mladinski aktiv v posameznih obratih Železarne slabo delajo, ali pa se celo razpadli. Vsekakor bi morala TK ZMS železarne Jesenice v prihodnje posvetiti temu problemu več pozornosti.

Za konec pa še novica, ki sem jo »ukradel« iz mladinske oddaje na Radio Jesenice:

Dijaki jeseniške Gimnazije vse tesneje sodelujejo z mladino iz zamejstva. Pred dnevi so pričeli z akcijo, v kateri zbirajo knjige za slovenske dijake v Celovcu. Vse občane, predvsem mlade, pozivajo, da se akcije udeležijo. Knjige sprejemajo v Gimnaziji, in sicer vsak dan v popoldanskih urah.

JANKO RABIČ

Napredek v sestajanju delovnih skupin?

(Nadaljevanje s 1. strani)

PLAVŽ	4.3	STROJNE DELAVNICE	2.3
MARTINARNA	4.8	STROJNO VZDRŽEVANJE	2.8
ELEKTROJEKLARNA	4.2	VEN	2.5
LIVARNA	3.4	RTA	4.8
ŠAMOTARNA	3.6	GRADBENO VZDRŽEV.	3.8
TALILNICE	4.2	STRUGARNA VALJEV	5.5
VALJARNA BELA	6.6	VZDRŽEVANJE	3.0
VALJARNA ŽICE	10.7	PIV	3.4
VALJARNE BELA	7.8	ELEKTROTOPL. ENERGIJA	2.8
JAVORNIK I	11.0	ENERGIJA	3.0
JAVORNIK II	3.7	TRANSPORT	3.9
VALJARNA 2400	4.0	TKR	5.4
JEKLOVLEK	2.9	UPRAVNE SLUŽBE	1.4
VALJ. JAVORNIK	5.6	UPRAVNE SLUŽBE	2.8
HVŽ	4.0	SKUPAJ	3.9
ELEKTRODNI ODD.	6.0		
ŽEŽLJARNA	2.5		
PREDEL. OBRATI	3.9		

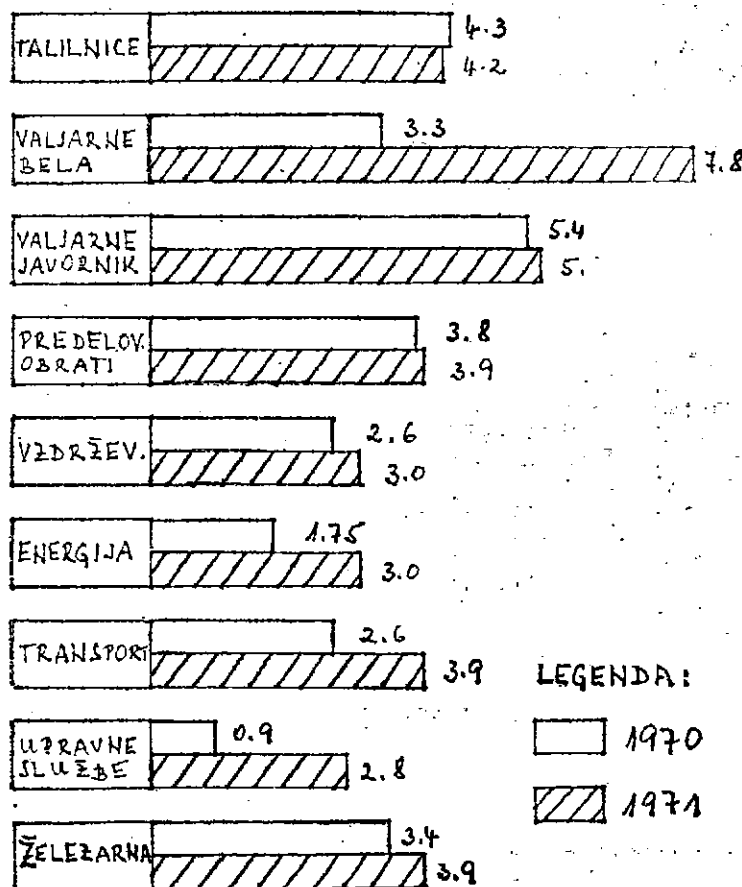
Povzemimo na kratko tiste rezultate, ki najbolj izstopajo. V preteklem (1971.) letu so se najpogostejše sestajale delovne skupine v DE valjarne Bela (7,6 sestankov na delovno skupino) in valjarne Javornik (5,6), najmanj pa upravne službe z 2,8 sestanka na delovno skupino. Ob tem naj tudi povemo, da k tako nizkemu poprečju največ »prispevajo« upravne službe v ožjem pomenu (1,4 sestanka), saj so se delovne skupine TKR sestajale v poprečju skoraj vsaka dva meseca. Problem s sestanki delovnih skupin in njihovimi vodji v upravnih službah je torej še vedno nerešen kljub večkratnim poskusom, da bi uspešno zaživele.

Za delovne skupine vseh ostalih delovnih enot pa lahko rečemo, da imajo v poprečju sestanke vsake tri mesece (talilnice, predelovalni obrati, transport) in vsake štiri mesece (vzdrževanje in energija).

Izboljšanje v letu 1971

Rekli smo že, da razpolagamo z analizo za leto 1970 in 1971; torej je primerjava na dlani in si jo kar ogledimo na naslednjem grafikonu:

Poprečno število sestankov na delovno skupino v letih 1970 in 1971 po delovnih enotah

LEGENDA:

□ 1970
▨ 1971

V vseh DE (razen v talilnicah, kjer opazimo majhen upad) so se delovne skupine pogostejše sestajale kot v letu 1970, zato je tudi skupen rezultat ugodnejši od predlanskega (od 3,4 na 3,9 sestankov na delovno skupino). Najmočnejši porast je viden v valjarne Bela (od 3,3 na 7,8) in v upravnih službah (od 0,9 na 2,8 sestankov).

Največ sestankov je ob aktualnih dogodkih

Zanimalo nas bo tudi, kako so bili sestanki časovno razporejeni po posameznih mesecih, kar bomo spet nazorno spoznali iz naslednjega grafikona: (desno)

Izrazito izstopajo tri obdobja: največ delovnih skupin se je sestalo v juliju (in to kljub temu, da je to mesec dopustov), ker je bilo ravno takrat aktualno odločanje o samoupravnem sporazumu o delitvi dohodka in osebnih dohodkov in ko smo po vsej tovarni sprejemali akcijske programe za bodoče delo. Izstopa tudi december, v katerem se je obravnavala problematika združenega poslovnega sklada slovenskih železarn in pregled realizacije postavljenih nalog za leto 1971. Na začetku leta (februarja) pa so delovne skupine obravnavale informacijo sektorja za ekonomiko o vzrokih nižjih osebnih dohodkov. — Torej lahko ponovno zaključimo, da se redno sestaja zelo malo delovnih skupin. Večino sestankov skličejo vodje takrat, ko dobijo važna obvestila s tajništva samoupravnih organov oziroma od uprave.

O vsebini sestankov

Iz celotne problematike, ki je bila obravnavana v drugi polovici 1971, so delovne skupine najpogostejše obravnavale samoupravni sporazum o delitvi osebnih dohodkov (180-krat), na drugem mestu je pregled mesečne realizacije in sprejem plana za prihodnji mesec, nato pa obravnavala akcijskega programa, razpravljanje o ustanovitvi združenega poslovnega sklada in problematike obratov. Ta štiri področja so bila na sestankih najbolj prisotna, medtem ko je bila naslednja grupa vpra-

šanj občutno manjkrat na sporedu (varstvo pri delu v ožjem smislu, osebni dohodki — predvsem težnje posameznikov po zvišanju svojih kategorij, delovna disciplina in red ter 9-mesečno poročilo).

Pregled vsebine sestankov po delovnih enotah pa nam pove, da se po pogostosti na prvih mestih menjavajo razprave o samoupravnem sporazumu (predelovalni obrati, vzdrževanje, energija in upravne službe), združenem poslovnem skladu (talilnice) in mesečnih pregledih proizvodnje (valjarne). Izven tega okvira so za talilnice najznačilnejše še razprave o varstvu pri delu v ožjem smislu (o neizgodbah, zaščitnih sredstvih, o varnem delu), za valjarne je značilno pozivanje na večjo delovno disciplino, za vzdrževanje in transport pa obravnavanje akcijskega programa. Osebni dohodek se je med prvimi petimi obravnavanimi problemi pojavil le na vzdrževanju, medtem ko so se druge te razprave dokaj umirile. Verjetno lahko tako umiritev razprav pripišemo temu, da so delavci že precej informirani o pripravah za spremembo sistema nagrajevanja.

Zaključek

Ugotovili smo, da so se v letu 1971 v vseh delovnih enotah (razen v talilnicah) delovne skupine pogostejše sestajale kot v letu 1970. Čeprav ta porast ni velik, je vendarle zaznaven. In da je do porasta prišlo, se lahko zahvalimo predvsem drugi polovici 1971, torej obdobju po izobraževalni akciji za vodje delovnih skupin. Upamo, da je ravno novo znanje pripomoglo k pogostejšim sestankom; seveda pa je pogostost samo eden od učinkov, ki jih pričakujemo: če je vsaj toliko kot pogostost porastla tudi kvaliteta sestankov in raven dobrih odnosov v skupini, smo lahko zadovoljni, trud okoli izobraževanja je poplačan z zavestjo, da nismo streljali povsem v prazno.

Prav tako smo ugotovili, da sestanki na žalost niso redna oblika delovanja delovnih skupin, ampak potekajo bolj kampanjsko, kakor pač nanesajo trenutni, aktualni proble-

mi. Seveda je tudi tukaj nekaj izjem, ki zaslužijo javno pohvalo. Navajamo vodje delovnih skupin, ki so se v lanskem letu sestale desetkrat ali večkrat:

Plavž:

Cveto Velikajne — 10
Karel Jančič — 12

Valjarna Bela:

Stanko Noč — 10

Valjarna žice:

Ludvik Knafelj — 10
Janko Grohar — 11
Edi Dolžan — 12
Slavko Justin — 10

Javornik I:

Franc Brišar — 11
Franc Markelj — 11
Anton Mežnarc — 10
Anton Zupan — 15
Jože Benedičič — 11
Dušan Udir — 11

Prav gotovo bi ti vodje lahko prenesli svoje bogate praktične izkušnje o sestankih na tiste, ki imajo neprestane težave kljub temu, da objektivnih ovir za sklicevanje sestankov ni.

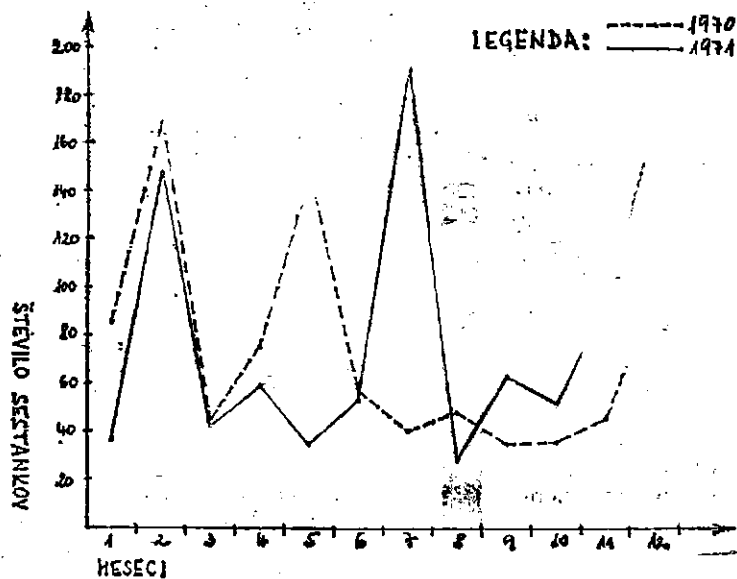
Ugotavljamo, da ta oblika analize vsebine ni dala pričakovanih rezultatov, ker so zapisniki zelo slab vir podatkov zanje (pisani so neenotno). Zato predlagamo, da bi v prihodnje zasledovali predvsem kvantitativno plat sestankov, medtem ko bi vsebinsko analizo omejili le na tisto problematiko, ki je za posamezna obdobja najaktualnejša oziroma najpogostejše predmet razprav na sestankih delovnih skupin.

Dokaz za to, da so delovne skupine le že precej vključene v naš samoupravni organizem, je tudi ugotovitev, da se v opazovanem obdobju neprimerno manj pritožujejo nad slabim potekom informacij (tu mislimo predvsem na premajhno število odgovorov na postavljena vprašanja) kot v letu 1970. Ta oblika komuniciranja med delavci in predstavljenimi torej postopno le dobiva tako obliko, kot smo si jo ob uvedbi delovnih skupin kot samoupravnih celic tudi zamišljali.

Se vedno pa je odprto vprašanje delovnih skupin v upravnih službah in tistih v obratih (na srečo redkih), ki se ne sestanejo niti enkrat v letu. Kolektivno reševanje tega problema se je pokazalo kot neuspešno, zato bi bilo morda koristno navezati stike s posameznimi vodji (v upravnih službah tudi tak kontakt ni dal zaželenih rezultatov) in ugotoviti vzroke nesestajanja oziroma sploh smisel obstoja takih delovnih skupin.

Republiški svet sindikatov je izvedel v jeseni obsežnejšo anketo o tem, kaj menijo sami delavci o prednostih in slabostih delovanja delovnih skupin. Ko bomo dobili te rezultate, bodo tudi take in podobne analize postavljene v novo luč. Takrat bomo lahko bolj verjetno odgovorili na vprašanje, če je v delovanju delovnih skupin viden kakšen napredek in kaj je še potrebno za njihovo izvajanje.

A. Tušar
F. Belčič

Sestanki delovnih skupin

14. 1. — GRADBENO VZDRŽEVANJE — JENSTERLE — MILARNA — Na sestanku so se dogovorili za enotna določila in napotila za delo strojnika. Določila vsebujejo osem točk, izdelana pa so bila z namenom, da bi v še večji meri zagotovili varnost pri delu. Sprejeta določila bodo objavili na vidnem mestu v mizarški delavnici. Ob koncu sestanka so razpravljali še o nekaterih tekočih zadevah.

28. 1. — TKR — BENEDICIC — SAMOTARNA — Delovna skupina je bila seznanjena s proizvodnim načrtom za leto 1972. Menijo, da je ves dohodek preveč v naprej določen in je premalo odvisen od dobrega ali slabega dela, kar pa ni stimulatívno.

Vsi analitiki so bili na preventivnem zdravniškem pregledu v ambulanti Železarn. Želijo, da bi bili takšni pregledi vsako drugo leto. Glede prostega delovnega mesta je treba čimprej urediti, da bi lahko začeli ponovno z delom na tri izmene.

28. 1. — MARTINARNA — KOLOMAR — LIVNA JAMA — Obravnavali so delovno disciplino in ugotovili, da nekateri sodelavci kršijo delovno disciplino. Opozorili so jih naj popravijo odnos do dela. Vprašujejo kdaj bodo izdelane krtače za čiščenje kokil. Gre za mehansko krtačo format OK 650, ki je v skladišču martinarne. Kako je z nadomestnimi deli. Krtač ne potrebujejo zato, da bi bile samo v skladišču. Nadalje vprašujejo, kako je z nabavo mehanskih krtač, format B 8 in ali res ni denarja za njihovo nabavo ter nabavo rezervnih delov. Imajo tudi pripombe glede oskrbe livne jame z opeko in ostalim materialom. Prav tako niso dobili odgovora na predlog, da bi v martinarni namesto delovne obleke dobili dvojne hlače.

26. 1. — MARTINARNA — LEKSE — LIVNA JAMA — Tudi na tem sestanku je bilo postavljeno vprašanje glede mehanskih krtač, ki so v skladišču zato, ker ni na razpolago rezervnih segmentov. Izgovor, da ni denarja ni najboljši in kaže na malomarnost, ne pa da za takšne malenkosti ni denarja. Delavci ugotavljajo med drugim, da kar je v prid delovnemu človeku obstajajo vedno eni in isti izgovori. V kolikor res ni denarja, potem so delavci pripravljeni, da potrebna sredstva zberejo sami ali pa zato namenijo dnino ali dve, kajti mehanska krtača jim olajša delo. Nadalje se morajo zavdati, da smo v letu kakovosti in bi morale biti kokile bolj čiste, saj to mnogo prispeva k boljši površini, pa tudi delovodje bi imeli manj težav, kar zadeva izplene. Na omenjeno vprašanje želi delovna skupina tudi odgovor.

26. 1. — PLAVZ — RIHTARŠIČ — APNENICA — Seznanjeni so bili s proizvodno problematiko plavža in apnenice. V januarju so imeli precej težav s proizvodnjo, za to plan ne bo dosežen. Vzroke je treba iskati v neustrezni disciplini posameznih delavcev, otežkočenem dovozu apnenca iz kamnoloma Brezovica in zaradi drugih zastojev.

Prisotni so bili opozorjeni na nevarnosti, ki obstojajo v zimskem času in naj delavci zato uporabljajo predpisana zaščitna sredstva.

17. 1. VALJARNA 2400 — KOFLER — ADJUSTA-2A — Pregledali so vzroke, ki so vplivali, da plan v lanskem letu ni bil dosežen. Plan za leto 1972 bo dosežen, če bodo imeli na razpolago dovolj vložka za progo in butan za normalizirno peč. Zaradi pomanjkanja butana so imeli že po novem letu precej zastojev. Paziti je treba tudi na to, da bo delovni čas dosledno izkoriščen. Analizirali so tudi poškodbe, ki so bile manjše, vprašujejo pa, zakaj ni več preventivnih zdravniških pregledov. Sodelavke se pritožujejo, da imajo za umivanje mrzlo vodo in da so higienski prostori premalo očiščeni. Prav tako niso higienski prostori razkuženi in se že pojavlja glivično obolenje med prsti na nogah.

25. 1. — VALJARNA 2400 — RESMAN — ADJUSTA-2A — Količinski plan v decembru in v letu 1971 ni bil izpolnjen. Precej so govorili tudi o planu za leto 1972. Naloga sicer ni pretežka, če ne bo težav zaradi pomanjkanja vložka, električne energije, mazuta, butana, itd. Predlagajo naj bi delali le ob sobotah, ki so zato določene po programu v vsej Železarni. Največ težav imajo s servis pločvino in gre le s težavo v prodajo, zato je treba posvetiti več pozornosti, da bo zaloga čim manjša. K temu lahko z dobrim delom največ pripomorejo črtalci in vodje Sack škarij ter avtogenski rezalci na sekatorjih. Delavci v OTOP-u so bili opozorjeni na pravilno jemanje in izdelavo prob. Beseda je tekla tudi o dopustih, ki jih je treba koristiti skozi

vse leto in ne samo v poletnih mesecih. Pripombe so imeli tudi žerjavovodje zaradi dežurnega elektrika, ki ga je treba iskati po obratu in čakati, da odstrani okvaro.

26. 1. — VALJARNA BELA — DREMELJ — STEKEL — ADJUSTAŽA JAVORNIK — Informacijo obratovodstva so sprejeli brez pripomb. Članom kolektiva je bilo pojasnjeno poslovanje GPZ in obenem tudi predlog, da bi samske in počitniške domove ponovno dodelili Železarni. Strinjali so se s predlogom glede sestave jedilnikov. Za tem so obravnavali kakovostno delo na posameznih delovnih mestih. Prebiralke bi morale biti bolj pazljive pri tolerancah, ravnalci pa pri ravnanju pločvine. Žerjav II je v slabem stanju in pogosto pregorevajo varovalke. Upajo, da bo položaj izboljšan ker je žerjav II v glavnem remontu.

20. 1. — JAVORNIK I — MARKELJ F. — LAHKA PROGA — Poročilo o doseženi proizvodnji je posredoval tovariš Ljuta, pomočnik obratovodje, poročal je tudi o proizvodni problematiki v decembru. Tovariš Ljuta je govoril tudi o nalogah v letu 1972 ter o količinskem in finančnem planu za vso Železarno. Največ pozornosti bo treba posvetiti delovnemu času in dobitu — izplenu, da bi bil osebni dohodek večji. K omenjenim poročilom so imeli prisotni več pripomb in vprašanj. Predvsem bodo morale ustrezne službe skrbeti za to, da bo na razpolago vložek, ki ga dobivajo iz valjarne Bele z pravilno vpisano težo. Ostro so grajali problem glede Sack škarij, ki so jih dobili po ukinitvi obrata Javornik II. Tako naj bi prihranili na porabi acetilena in kisika ter olajšali delo na Sack škarijah. Vodja delovne skupine je še opozoril na koriščenje dopusta skozi vse leto.

14. 1. — VALJARNA ŽICE — GROHAR — KOREN — Ob pregledu informacije so ugotovili, da je bila v decembru najboljša proizvodnja in tudi najnižji odstotek zastojev. Razpravljali so tudi o planu za leto 1972, pripombo pa so imeli tudi žerjavovodje, ki zahtevajo, da je treba tračnice podaljšati do konca žerjavne proge. Ob koncu sestanka so obravnavali tudi nekatera vprašanja, ki se nanašajo na obratno problematiko.

27. 1. — HVZ — PIBER — POCINKOVALNICA — Najprej so dobili odgovor na vprašanje postavljeno na prejšnjem sestanku glede dohodka, ki je planiran v letu 1972. Seznanjeni so bili s podatki o predvidenem proizvodnem načrtu žičarne in pocinkovalnice. Podatki se nanašajo za leto 1971 in v primerjavi s prejšnjim letom. Strinjajo se s sklepi sprejetimi na seji odbora za življenjske pogoje in rekreacijo. Zahtevajo, da je treba prebiti garderobe in higienske prostore. Predlagali so tudi razširitev prostorov, ki jih potrebujejo za garderobo.

24. 1. — HVZ — ORESKI — PATENTIRNICA — Kljub težavam, ki so jih imeli zaradi butana in izrabljenih strojev, jim je uspelo izdelati 1040 ton proizvodnje. Ob boljših pogojih bi lahko naredili še več. Proizvodnja v patentirnici ni v lanskem letu potekala normalno. Težave so imeli z žerjavi in delno tudi odzivnimi noži na progi B, s popravi- lom navijalnih bobnov na progi A ter zaradi stalne menjave delavcev. Vse to je vplivalo na precejšnje motnje v patentirnici. Menijo, da bodo brez težav dosegli 12.650 ton proizvodnje, če bodo imeli ustrezen vložek, ter butan in če ne bo večjih nepredvidenih remontov. Zaradi remontov v januarju kljub delu ob prostih sobotah plan ne bo dosežen.

21. 1. — HVZ — SUŠNIK — ADJUSTAŽA — Prejeli so odgovor na postavljeno vprašanje na prejšnjem sestanku glede delitve dohodka. Razpravljali so o izpolnjevanju plana v decembru. Že-

lijo, da bi tudi v prihodnje delali tako dobro, saj so za takšno delo tudi bolj nagajeni. V januarju računajo, da bo dosežen plan po količini, manj izgledov pa imajo za izpolnitev plana vrednosti. Govorili so še o disciplini, pripombe pa so imeli tudi glede zastarelega voznega parka in imajo zato zastaje v proizvodnji.

22. 1. — HVZ — GASPERIN — ŽICARNA — Sestanek delovne skupine je vodil tovariš Aleš. Navzoči so bili seznanjeni z vzroki, ki so vplivali, da plan v letu 1971 ni bil dosežen. V januarju so precej izgubili na strojih za debelo žico. Nekaj zastojev so imeli tudi zaradi novozapadlega snega in notranjega transporta. Plan v tekočem letu bo izpolnjen, če bo žica bolj valjana in če bo žica tudi bolj lužena ter izboljšan notranji transport. Na razpolago bodo morali imeti ustrezno število delavcev, zmanjšati pa bo treba tudi število zastojev na strojih. Računajo tudi s tem, da bo novi stroj za vlečenje debele žice začel obratovati v drugi polovici letošnjega leta.

24. 1. — HVZ — KOBLAR — VOTLIČARNA — Najprej so razpravljali o izpolnitvi plana za december in za leto 1971. Za tem so obravnavali naloge, ki jih predvideva plan za mesec januar in leto 1972. Razprava je bila ostra, nanašala pa se je na čiščenje delovnih mest in delavnice. Votličarji, ki imajo opravka tudi pri žičarskih strojih menijo, da jim pripadajo zaščitni čevlji vsaj na vsako drugo leto po en par.

24. 1. — HVZ — JAMAR — ŽICARNA — Prejeli so odgovore na vprašanja, postavljena na prejšnjem sestanku. Rešeno ni le vprašanje glede denarnih sredstev za nabavo konusov za Herborn stroje. Plan za leto 1972 bo izpolnjen, če bodo opravili težave pri notranjem transportu in luženju, če bo zagotovljena nabava novega vlečnega stroja ter zasedba vseh delovnih mest. Delavci zaposleni na Herborn strojih 9 st. in na navijalnih Vac strojih vprašujejo, če je možno, da bi imeli remonte na teh strojih v juliju in avgustu, da bi takrat lahko koristili tudi dopuste.

21. 1. — HVZ — TRAMTE — ŽICARNA I — Vodja delovne skupine je navzoče seznanil z izpolnjevanjem operativnega plana v decembru ter z doseženimi rezultati v letu 1971. Operativni plan žičarne je bil kljub vsem težavam presežen za 5,24 %. V količinskem pogledu so bili s proizvodnjo zadovoljni, ne pa s proizvodnjo po asortimentih.

Družbeni plan žičarne za leto 1972 je večji od lanskega. Lahko bi ga izpolnili, če bodo za to imeli vse pogoje. Tudi v januarju bi lahko izpolnili proizvodni načrt zaradi delavcev in samih naprav, imeli pa so težave zaradi novozapadlega snega in notranjega transporta. Več pozornosti bo treba posvetiti izmečku in sicer tako, da ne bi od kolo-barjev rezali prevelikih koncev, pač pa naj bi rezali le toliko, kolikor je žica res robata.

24. 1. — HVZ — GUZELJ — PATENTIRNICA — Navzočim je bilo posredovano poročilo o proizvodnji za december. Želijo, da bi bilo v letošnjem letu manj zastojev in da bi se zmanjšala fluktuacija delavcev, kar vse vpliva na proizvodnjo, ter kakovost dela. Plan za mesec januar bo težje dosegljiv, saj je treba računati z remontom, okvarami in težavami, ki nastajajo pri notranjem transportu.

25. 1. — HVZ — POKLUKAR — ŽICARNA — Delovna skupina je bila seznanjena z izpolnjevanjem plana v decembru, plan pa je bil kljub dopustom presežen za 5,24 %. Glede plana za letošnje leto so imeli pripombo, da je previsok in da ne upošteva težav, ki jih imajo z luženjem, še posebej v zimskih mesecih. Tudi skladišče surove žice ni urejeno, težave pa imajo tudi zaradi notranjega transporta. Prav tako so bili seznanjeni z doseženimi rezultati v letu 1971 ter planom za januar. Drugih pripomb niso imeli, razen dela ob prostih sobotah, s čemer se nekateri člani delovne skupine ne strinjajo. Vprašujejo tudi zakaj ni sestankov, na katerih bi bil prisoten tudi kdo od vodilnih delavcev, tako kot pred leti.

23. seja odbora za plan in finance

Predsednik odbora za plan in finance inž. Janez Komel je sklical 23. sejo odbora v četrtek, 27. januarja 1972, za dnevni pa je predlagal pregled proizvodnih uspehov v II. dekadi januarja.

Po poročilu, ki ga je podal namestnik direktorja za proizvodnjo so ugotovili, da so

v II. dekadi doseženi znatno boljši proizvodni uspehi, kot pa so bili v I. dekadi, saj je skupna proizvodnja dosežena 98,2 % in blagovna 93,8 %. Slabši rezultati v posameznih obratih so predvsem posledica okvare v aglomeraciji, redukcije električnega toka, prestavljanja in popravi-

la oblikovalnih strojev v profilarni, okvare na Blaw Knox liniji v jeklovleku, pomanjkanju butana v valjarni 2400 in okvare na peči za proizvodnjo praška v elektrodnem obratu. Kljub temu so predvideli, da bo v januarju blagovna proizvodnja znašala 27.500 ton.

bro, saj
anuarju
i, manj
ednosti,
so imeli
ajo zato

RNA —
iš Aleš.
vplivali,
arju so
Nekaj
a snega
letu bo
bo žica
nsport.
število
zasto-
vo novi
vati v

RNA —
decem-
naloge,
in leto
je na
arji, ki
nenijo,
o dru-

Prejeli
prejš-
de de-
rborn
do od-
čzenju,
stroja
osleni
c stro-
monte
takrat

I —
z iz-
ru ter
in plan
en za
odnjo
entih.
tji od
imeli
i pro-
prav,
ga in
treba
kolo-
aj bi

CA —
proiz-
njem
ktua-
, ter
e do-
rami
ortu.
JA —
jeva-
o do-
šnje
a ne
sebej
se ni
njega
seže-
nuar.
ostih
pine
kov,
ilnih

pro-
nox
ianj-
2400
roiz-
nem
red-
bla-
šala

Programska usmeritev sindikata delavcev industrije in rudarstva v obdobju 1971-1975

Ob koncu minulega leta, 7. in 8. decembra, je bil v Kranju III. kongres Sindikata delavcev industrije in rudarstva, na katerem so sprejeli programske usmeritve za prihodnjih pet let. Ker je v preteklosti mnogo takih in podobnih dokumentov ostalo le delno, ali sploh neuresničenih, predvsem zaradi neodgovornosti, čeprav so bili dovolj široko publicirani, bomo v nekaj nadaljevanjih objavili programska izhodišča z namenom, da bi se z njimi seznanili vsi člani sindikata. To pa iz preprostega razloga, ker se za neka programska načela lahko borimo le, če smo z njimi dodobra seznanjeni in jih tudi v svoji zavesti osvojili. To pa zahteva žrtvovanje nekaj prostega časa in gradivo ne površno, ampak dosledno predelati in ga miselno (ne besedno) osvojiti. Najbrž bi bilo prav, da bi novoustanovljeni koordinacijski odbori osnovne organizacije sindikata v Železarni v obliki razgovorov to gradivo, vključno z dokumenti VI. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije in z zaključki in resolucijami drugega kongresa samoupravljalcev Jugoslavije, načrtno predelali in na osnovi tega tudi izdelali svoje akcijske programe. Še vedno se večkrat dogaja, da nekaj ocenjujemo ali obravnavamo na pamet, po posluhu in nemalokrat v nasprotju s stališči, sprejetimi v omenjenih dokumentih. Mnogo bolj kot doslej se bomo morali zavedati, da je to edino orožje v rokah sindikalnih delavcev, s katerim se lahko borijo za hitrejši razvoj samoupravnih odnosov in za večjo vlogo in vpliv delavskega razreda pri oblikovanju življenja in dela v delovni skupnosti. Kongres zato tudi v svojih programskih usmeritvah poudarja »...da v vse večjem znanju delavcev vidjemo eno od gonilnih sil družbenega napredka ter pomembno osnovo družbenega položaja zaposlenega...«.

SAMOUPRAVNI POLOŽAJ DELAVCEV V ZDRUŽENEM DELU

Sedanja tržna gibanja, ne-likvidnost, prezadolženost delovnih organizacij in drugi nestabilni pogoji gospodarjenja siromašijo materialno bazo samoupravljanja in bistveno omejujejo temeljne pravice in dolžnosti delavcev. Zato kongres zahteva uveljavitev take gospodarske politike, ki bo krepila materialno osnovo samoupravljanja in zagotavljala samoupravne pravice delavcev.

2. Sindikat se zavzema, da se v delovnih organizacijah uveljavi takšen sistem upravljanja, v katerem bo imel vsak član delovne skupnosti

možnost vplivati na uresničevanje svojih pravic in dolžnosti iz upravljanja. Pomemben pogoj temu je vsestranska obveščenost, zato bodo osnovne organizacije sindikata terjale izgrajevanje takega sistema obveščanja, ki bo omogočal aktivno vključevanje vseh članov delovne skupnosti v oblikovanje, sprejemanje, izvajanje in kontrolo samoupravnih odločitev, spodbujal nadaljnjo demokratizacijo odnosov, vplival na večjo usklajenost različnih interesov in preprečeval konflikte ter povečeval odgovornost posameznikov, služb in organov upravljanja. Kongres nalaga organizacijam in organom sindikata, da še bolj delujejo pri uresničevanju ustavnih dopolnil o temeljnih organizacijah združenega dela, ki so bistvenega pomena za uresničitev samoupravnega položaja delavcev. V tem vidi kongres tudi enega izmed pogojev, da v nadaljnjem procesu integriranja poprej samostojni kolektivi z integracijo ne bodo razlašeni temeljnih samoupravnih pravic in da se bodo v temeljnih organizacijah združenega dela te izvirne samoupravne pravice delavcev tudi uresničevale.

3. Kongres poudarja nujnost učinkovitejšega razvoja samoupravnih odnosov izven neposredne materialne proizvodnje, denimo v denarnih zavodih, reeksploatacijskih podjetjih, v trgovini, socialnem varovanju, stanovanjskih podjetjih in drugod, s tem, da se vpliv in samoupravni interesi proizvajalcev odločilneje uveljavlja tudi na teh področjih. Neurejen položaj v teh dejavnostih povratno vpliva na položaj in odnose proizvodnih gospodarskih organizacij. Občinskim organizacijam sindikata in republiškemu svetu ZSS kongres predlaga, da podrobneje prouči uresničevanje samoupravnih odnosov na navedenih področjih.

4. Pomembna osnova samoupravnega položaja delavcev v organizacijah združenega dela so samoupravni akti. Kongres naroča republiškemu odboru sindikata, da si tudi v prihodnje prizadeva za izpopolnjevanje samoupravnih aktov delovnih organizacij ter za študijsko in analitično spremljanje doseženega. Osnovne organizacije pa kongres zadoljuje, da aktivno soustvarjajo, spremljajo učinkovitost in ustreznost uresničevanja ter izpolnjevanja samoupravnih aktov in se bore za tak položaj v samoupravnih odnosih, da mimo aktivnega sodelovanja sindikalne organizacije ne bo mogoče sprejemati odločitev in sklepov. Kongres terja od organizacij in organov sindikata, da se upro slehernim posku-

som omejevanja samoupravnih pravic in položaja delavcev v zakonodaji in praksi.

5. Na današnji stopnji družbenega in ekonomskega razvoja se v delovnih organizacijah uveljavljajo različni interesi, nastajajo konfliktna situacija pa tudi prekinitve dela. Kongres nalaga republiškemu odboru sindikata, da v sodelovanju z republiškim svetom ZSS in osnovnimi or-

ganizacijami vpliva, da bodo statuti delovnih organizacij predvideli tudi način ravnanja subjektov pri usklajevanju različnih interesov, kot tudi pot za razreševanje prekinitev dela. Kongres sodi in se zavzema, da družbenopolitične organizacije s svojo aktivnostjo in politično oceno dogajanj pripomorejo k preprečevanju konfliktov; da se konflikti, če se že pojavijo,

ne razrešujejo mimo dogovorjenih norm ravnanja; da se osnovna organizacija sindikata obvezno opredeli do vsebine konflikta.

Kongres obvezuje družbenogospodarske subjekte izven podjetja, da se vključijo v krog razreševanja konfliktnih situacij že v času nastajanja, če so razlogi za tako stanje tudi izven delovne organizacije.

S seji sindikalnih odborov

Strojno vzdrževanje

Sesta redna seja sindikalnega odbora strojno vzdrževanje, je bila 18. januarja. Zelo obširno so na seji obravnavali vprašanja, ki se nanašajo na priznanje beneficirane delovne dobe za vzdrževalce. Več o tem je na seji spregovoril predsednik komisije za prošnje, pritožbe in socialna vprašanja pri tovarniškem odboru osnovne organizacije sindikata Železarnice tov. Zdravko Pogačnik. Govoril je tudi o pogojih, ki jih je treba izpolniti za priznanje beneficirane delovne dobe. Po daljši razpravi so se dogovorili, da se ponovno sestanejo in pripravijo ustrezen predlog in sicer zastopniki ključavničarjev in inštalaterjev, kar pa je bilo tudi že izvedeno.

V nadaljevanju seje so petnajstim članom sindikata odobrili denarno pomoč, razpravljali pa so tudi o upokojenih sodelavcih, ki še aktivno naprej delajo v Železarni, plačujejo sindikalno članarino in jim tudi odtegujejo giblivi del. Sindikalni odbor meni, da so tako kot ostali člani kolektiva upravičeni, da se udeležijo izletov in drugih akcij, ki jih organizira sindikalni odbor.

Bluming štekel Javornik

Osma seja sindikalnega odbora bluming-štekel Javornik je bila 21. januarja. Predsednik sindikalnega odbora tovariš Lenardič je prisotne najprej seznanil z organizacijskimi vprašanji in formiranjem novih koordinacijskih odborov v delovnih enotah, ki jih sestavljajo predsedniki sindikalnih odborov iz obratov.

V drugi točki dnevnega reda je bil sindikalni odbor seznanjen s problematiko GPZ in z delom komisije, ki je pregledala poslovanje stanovanjskih in počitniških domov ter kantin. Sindikalni odbor se je strinjal s predlogom, da se samski in počitniški domovi ponovno vrnejo Železarni, v kantinah pa je treba zagotoviti red, tako v pogledu čistoče in kalorične

hrane. Omenjeno problematiko so obravnavali tudi na članskem sestanku, kjer so bili prisotni sodelavci iz ad-justaže, odprave izdelkov, lučilnice in pocinkovalnice. Tudi na tem sestanku so se strinjali s predlagano rešitvijo glede samskih in počitniških domov ter kantin. Ob koncu seje so naročili predsedniku Lenardiču, da pripravi vse potrebno za večer, namenjen sodelavcem, ki so bili upokojeni v lanskem letu.

Upravne službe

Člani sindikalnega odbora upravnih služb so imeli redno sejo 25. januarja. Na dnevnem redu seje je bil program dela za leto 1972, obravnavali pa so tudi spremembe pogodbenih odnosov z GPZ. Ob koncu seje so bila še poročila predsednikov komisij.

Predsednik sindikalnega odbora Božo Sotler je najprej posredoval informacijo o novo ustanovljenih koordinacijskih odborih. V delovni enoti upravne službe koordinacijski odbor sindikata sestavljajo Anka Lagoja iz OTK, inž. Aleksander Kavčič iz RO, Božo Sotler iz upravnih služb in Alfonz Dornik iz varnostne službe.

Delovni načrt sindikalnega odbora upravnih služb za leto 1972 vsebuje 13 točk. Načrt obravnava delovanje delovnih skupin, ki se bodo morale v prihodnje bolj pogosto sestajati, za tem predlog za morebitni odpoklic člana samoupravnega organa, če ne izpolnjuje svojih obveznosti. V posebni točki programa je omenjeno informiranje, za tem kadrovanje perspektivnih delavcev v družbene organizacije, stanovanjska problematika, delo poverjenikov in komisij.

Sindikalni odbor je vsem komisijam naročil, naj pripravijo program dela za letošnje leto.

Tudi sindikalni odbor upravnih služb se je strinjal s predlagano rešitvijo, da je treba Železarni vrniti nazaj v upravljanje samske in počitniške domove. O svojem delu sta poročala Jože Per-

nuš, predsednik komisije za oddihe in Vinko Rotar, predsednik komisije za šport, nato pa so sprejeli več sklepov in vzeli na znanje informacijo o priključitvi gasilcev k sindikalnemu odboru upravnih služb.

7. seja komisije za samoupravljanje

Pred kratkim je imela komisija za samoupravljanje pri TO OO sindikata Železarnice sedmo redno sejo. Sejo je vodil predsednik Anton Zupan, obravnavali pa so izvajanje določil statuta Železarnice. Najprej so ugotovili, da statutarna določila, ki urejajo položaj delovnih enot v tovarni niso v celoti izpolnjena. Da bi komisija lahko sprejela ustrezna stališča, se namerava najprej posvetovati s samoupravnimi organi, zato komisija namerava postaviti več vprašanj sekretarju tovarne, predvsem pa člane komisije zanima: zakaj ni, kdaj bo in kako bo realiziran 52. člen statuta in kako izvajamo v tovarni 269. člen statuta. Komisija se bo pri svojem delu poslužila tudi novoustanovljenih koordinacijskih odborov sindikata, ki naj bi zadevo proučili in svoja stališča posredovali članom komisije.

Člani komisije so se dalj časa zadržali pri 109. členu statuta, točka 5. Imeli so več pripomb k omenjenemu členu, ki obravnava nagrajevanje v tovarni. Prav tako je bil za komisijo zanimiv tudi člen 21, v katerem so pravice članov kolektiva opredeljene, vendar meni komisija, da se teh pravic sodelavci premalo poslužijo, ker so tudi premalo informirani. Tudi člena 30 in 38 se nanašata na informiranje, člen 261 pa govori o pravilnikih, vendar med njimi ni pravilnika o informiranju. Komisija za samoupravljanje meni, da komentar ni potreben. Tudi člen 250 po mnenju komisije v praksi ni upoštevan. Zato bi bilo prav, da je ob vsakem novem mandatu v samoupravljanju in družbenopolitičnih organizacijah še bolj poudarjeno izobraževanje.

Spomini borca Sulja

Obiskala sem borca Franca Muleja-Sulja. Rad mi je pripovedoval o dogodkih, ki se jih najbolj spominja.

»Neke majske noči leta 1943 smo se odpravili na Korosko, na Beljsko planino. Tam smo se srečali s četo izpod Stola, potem pa smo se odpravili v Bistrico. Vodil nas je Matija Verdnik. Komandant naše čete je bil Biček, Benc pa je bil komisar. Razdelila sta nas v tri skupine. Prva je morala uničiti tovarno, druga požgati žago, tretja pa, v kateri sem bil tudi jaz, je morala osvoboditi štirideset ruskih ujetnikov.

Ko smo prišli do taborišča, smo zagledali celo vrsto stražarjev. Stražarji so nas zagledali in se poskrili, kajti prišli smo s strašanskim hrupom. Tudi ujetniki so nas kmalu zagledali. Začeli so vpiti: »Partizani, partizani!«

Osvobodili smo jih. Prva skupina je s težkimi kladivi uničila tovarno, druga pa je požgala žago prav do tal. Potem sem prijatelja Albina Zemljo vprašal, če zna »narediti elektriko«. Prikimal je. »Potem jo pokvariš tudi znaš«. Uničili smo še električno centralo. Še zadnjikrat smo se ozrli na požgano žago, nato pa veseli odšli.

Leta 1942, točno se ne spominjam, katerega meseca, sem v Hrašah, sedeč pri oknu, klical tovariša. Ni se takoj oglasil. Ni bilo dolgo, ko sem zaslišal streljanje. Nenadoma so se prikazali Nemci.

Prijatelju sem hotel povedati, da gredo Nemci, toda bilo je že prepozno, kajti hiša je bila obkoljena. Prijatelj je prišel skozi vrata. Namesto mene je zagledal celo vrsto Nemcev. Ušel jim je. Nemci so začeli streljati nanj, a ga niso zadeli, čeprav je bil od njih oddaljen le pet najst metrov.

Jaz pa sem se potem vrnil k naši četi. Hodil sem celo noč. Šele, ko se je začelo daniti, smo prišli na planino. Kuharji so takoj začeli kuhati, mi pa smo zadremali.

Leta 1944 smo bili v Selški dolini. Nemci so prišli v vas, kjer smo se skrivali. Mislim, da gredo proti nam, toda zavili so k hiši, v kateri se je pri stari ženi skrival naš kurir. Nemci so začeli tolči po vratih. Kurirju in ženi ni preostalo drugega, kot da skočita skozi pet metrov visoko okno.

Z nekim prijateljem sem bil leta 1945 na Primorskem. Zelo brezskrbno sva šla po cesti. Srečala naju je neka štirinajstletna deklica. Posvarila naju je, da tukaj ni varno hoditi, ker so v bližini Nemci. Midva sva se ji smejala in nadaljevala pot. Kar naenkrat je zaropotalo. Hitro sva se skrila. Ko pa so se Nemci že oddaljili, sva nadaljevala pot do Železnikov, kjer sva potem končno dočkala vsobodo.

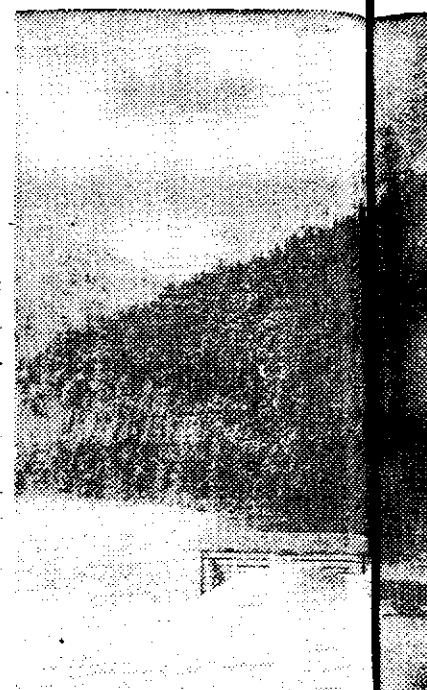
Po pripovedovanju borca Franca Muleja-Sulja napisala Branka Veber iz 8. a.

K sestavku Kako so se predali Nemci v bunkerjih v Vintgarju

Po objavi gornjega sestavka v letošnji četrti številki Železarnja na strani 8 in 9, se je na uredništvu oglašila udeleženka te partizanske akcije LIZI SORGO in nam povedala naslednje: »Partizanski odposlanec k Nemcem v tej akciji ni bil moj mož Julij, ker je bil takrat že pri partizanski godbi na pihala, pač pa pokojni Ivan STROJ iz Blejske Dobrave. Kot druga odposlanka pa

sem šla jaz. Dopolnim lahko tudi to, da so Nemci medtem ko so naju postavili na most za svoje kritje, iz spodnjega v gornji bunker prenašali municijo. Čas je namreč že marsikaj zabrisal pa tudi toliko se nismo poznali med seboj in zato je prišlo najbrž do te zamenjave.«

Naši bralki Lizi Sorgo se zahvaljujemo za podatke in dopolnitev naslovnega sestavka.

Slovenske gore v vsakem letnem času

trdne korenine naše železarne • trdne korenine naše železarne tr

Najboljši in najstarejši martinar

Za današnji razgovor smo obiskali najstarejšega martinarja Franca BERCETA, pomočnika livnega vodja v martinarni. Čeprav dela v martinarni že 37 let, je izredno veder, spret in vitalen mož. Po martinarni se giblje kakor mladenič, pa tudi sicer zaleže na katerem koli delovnem mestu kakor mlad, svež delavec. V teh letih dela v martinarni je postal univerzalen, lahko ga porabijo za vse, od žerjavovodja na katerem koli žerjavu, do katerega koli dela v livnih ja-

mah. Vsako delo opravi vestno in strokovno, je čudovit mojster svojega dela in zelo dober sodelavec. Rad ima red na delovnih mestih in čistočo. Z nikomur se ne bo skregal, vsakemu rad pomaga in mu pokaže če ne zna. Velikokrat dela kot samostojni livni vodja z veliko odgovornostjo in prizadetostjo. V martinarni ga bodo zelo pogrešali, ko bo dokončno odšel v pošteno službeni pokoj. Tak je lahko le človek, ki je trdno pritrjen v svoj delovni kolektiv,

ki z njim in za njega živi in dela...

Franc BERGE je prišel na Jesenice leta 1930 iz Skednja pri Trstu, v takratni Kranjski industrijski družbi pa se zaposlil maja 1934. Vsa leta je delal v martinarni kot zidar v livni jami, na žerjavu pri starem železu, na žerjavu v livni jami in nazadnje kot pomočnik livnega vodja. Leta 1970 je šel v pokoj, pomladi lanskega leta pa se je reaktiviral in ponovno dela poln delovni čas kot pomočnik livnega vodja. Na Javorniku si je med tem časom zgradil hišo, kjer živi s svojo ženo in sinom, ki se je na poklicni železarski šoli izučil za ključavničarja — elektro varilca in je zaposlen pri vzdrževalcih v valjarnah Bela.

»Z delom v železarni oziroma martinarni sem zadovoljen in vedno sem bil vesel, če smo v martinarni uspešno opravili svoje zadolžitve in s tem prispevali svoj delež k uspehu podjetja. Vesel sem tudi, če šarž uspe in sploh, če nam delo poteka po predvidenem programu. Delam z zadovoljstvom tudi zato, ker se z obratovodstvom dobro razumemo in sodelujemo, razumemo pa se tudi z večino sodelavcev. Seveda pa so tudi težave take ali drugačne narave, vendar z nekoliko strpljenja se da vse premagati. Vsakdo bi moral le vestno svoje delo opraviti in doprinesli svoj delež k skupnemu uspehu pa bi bilo lahko še bolje. Pri tem pa je včasih potrebno le malo dobre volje in nekoliko večje pripadnosti kolektivu. Nekateri sodelavci mislijo, da delajo za druge in niso preveč zavzeti za delo, ne zavedajo pa se, da je končni uspeh martinarne odvisen od dobrega dela vseh in da se ta uspeh odraža v naših osebnih dohodkih. Dogaja pa se, da imajo včasih ravno tisti, ki niso preveč zavzeti za delo,

Uroš Župančič

Do tu in ne dalje...

Primož in Jošt sta se dobro zavedala, da sta več let živel samo za ta srečen dan. Severna stena Rjavca, posebno osrednji steb, ju je danes kljub težavam, nevarnostim in skrajnim, nečloveškim naporom nasitila, nagradila in osrečila. Notranjost jima je kljub drgetajočim mišicam in žuljevim, krvavečim prstom in dlanem ter oznojenemu čelu pela in vri-skala...

V tem boju za biti ali ne biti, ko je od vsepovsod dihal groza in so žugali prepadi, nad katerimi so se bočili previsi in strehe, Jošt in Primož niti nista opazila, da se oči ozračje in da ju že zagrinja grozeči, baržunasti mrak. Luči večerne zarje so se poslavljale od špirov in robov, v krnice in okrešlje je tipala tema. V dolini so se že prižgale luči, mesečina

je z zvezdami tkala noč, noč, ki je žugala plezalcema.

Pripravljena sta bila biva-kirati v steni, toda alj nista obljubila Polonci, da se še danes zvečer najdejo v koči na Dolu. Naprej navzgor, sta Jošt in Primož usmerila kompas. Dana obljuba mora biti izpolnjena. Če ne prideta danes zvečer na Dol, bo Polonco skrbelo, morda bo poklicala celo reševalce, da bodo iskali in pomagali zaplezanim Joštu in Primožu v severni steni Rjavca.

Čelni svetilki sta vrtali v mrak in pozneje v temo, ko sta Jošt in Primož plezala zadnje raztežaje proti vrhu Rjavca.

Spodaj v Mrzlem dolu je Polonca tudi prižgala luč. Hotela je Joštu in prav posebno Primožu povedati, da je z njima in da se z njima vred tudi ona veseli uspeha in izpolnjene dolgoletne želje.

Kmalu sta Jošt in Primož ukrotila zadnje plati in položne kamine v samem vrhu Rjavca. Vrisk, izraz prešerne radosti, zadovoljstva in sreče je naznanil vsem vrhovom, grebenom, robem in stenam v Hudi Ravni in Mrzlem dolu, da sta v mraku tega dne Jošt in Primož prva ukrotila severno steno Rjavca. V Mrzlem dolu je ta prešerni vrisk dobil svoj odmev, prameni z vrha Rjavca so se srečali z lučjo iz Mrzlega dola. Vsi trije so spešili ne-učakane korake po markiranih in zavarovanih poteh proti stanu v Dolu.

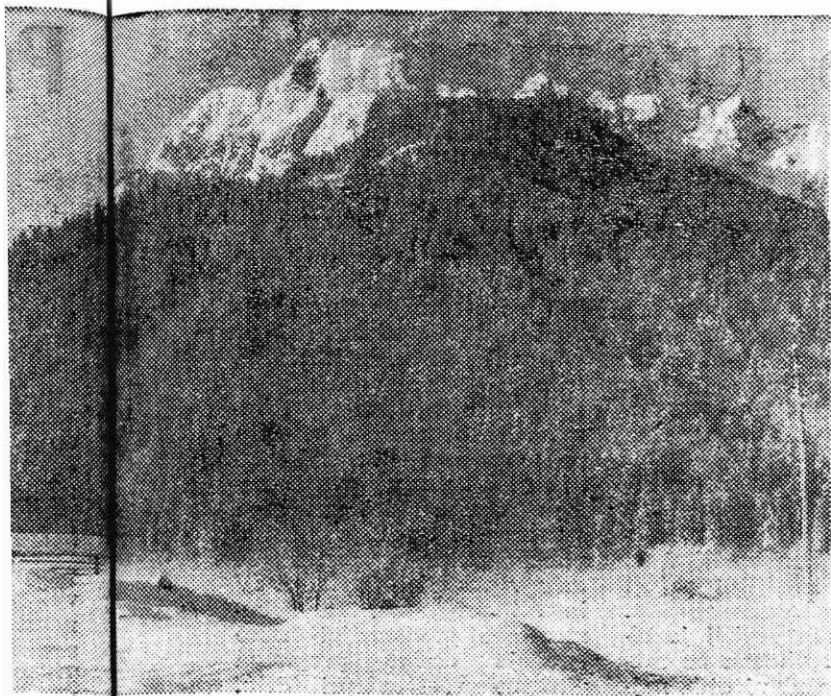
Jošt se je zjutraj naslednjega dne poslovil od stanu, Polonca in Primoža. Pesem in vriski so bile njegove besede, ko se je podil skozi Mrzli dol na Slemenca, kjer si je oprtal vso tam puščeno opremo.

Polonca in Primož pa sta se še dva, tri dni sončila v objemu in grela v ljubezni, ki je edinstveno lepa in prešerna le v gorah.

Klemen in Boštjan sta bila prva, ki sta Joštu in Primožu iskreno in prisrčno čestitala k res velikemu in edinstvenemu uspehu. Zadnji dolgoletni, nerešeni problem v severni steni Rjavca, ki je veljal dolga leta za tabu, sta premagala in ukrotila Jošt in Primož, ki sta to tudi najbolj zaslužila.

Ta uspeh in ta zmaga je bila kažipot vsem drugim, kako je treba resno in iskreno ljubiti planinski svet. Kajti le ljubezni in resničnemu navdušenju odpirajo gore vse duri in nudijo vse svoje bogastvo, lepoto in veličino.

KONEC

...m letnega časa kažejo svojo lepoto in veličino

zarne trdne korenine naše železarne • trdne

ar
...več pripomb na osebne
...hodke. Osebnost sem z de
...v martinarni zadovoljen,
...prav ne vedno z rezultati
...la. Rad delam v martinar
...in najbrž bi se, če bi še
...krat začel, še enkrat od
...il za isto pot. Delo je delo
...če ga opravljaš z veseljem,
...daje tudi osebno zadovolj
...vo,« nam je pripovedoval
...vedno vedri sodelavec.

...o sva se pogovarjala o
...ki fluktuaciji delavcev v
...artinarni in o tem, da je
...obratu vedno manj delav
...delu-
...delu-
...tudi
...veda
...menil, da je to pač zato,
...vsakdo želi, če ima le
...žnost, da pride k boljši
...kruhu. Danes je veliko
...možnosti za šolanje ka-
...včasih in seveda se več
...odloča za boljše poklice.
...nil je, da bo le z ustrezno
...aulacijo mogoče v večjem
...šilu pridobiti mlade ka-
...v jeklovirno in sploh
...veže obrate. »Pri tem pa
...nam povedati«, je nade
...razgovor, »da so v teh
...letih, posebno pa še po
...oboditvi, nastale v marti-
...mi ogromne spremembe,
...se fizičnega dela tiče in
...jev dela. Včasih je bilo
...manj 100% bolj naporno
...kakor je danes. Danes
...tinar nima več takega

fizičnega dela, da bi moral
kaj vzdigovati ali prevzdigo-
vati. Edino kar je pri nas
posebnega je vročina in ne-
varno delo, ki zahteva skraj-
no pazljivost. Najbrž pa ni
nobenega poklica, ki ne bi
imel tudi senčnih strani in,
da ne bi bil izpostavljen taki
ali drugačni nevarnosti.«

V zelo prijetnem in živem
razgovoru sva prešla na Žele-
zarno kot celoto, ob čemer
je dejal: »Napredek, kakrš-
nega smo v podjetju dosegli
v povojnem obdobju je ogro-
men in se ga v kratkih bese-
dah niti ne da opisati. Novi
obrti, nove, moderne napra-
ve, ukinjanje zastarele, fizič-
no težke proizvodnje, poleg
skrbj za družbeni in življenj-
ski standard delavcev ter bi-
stveno spremenjen položaj
delavca, so ogromne pridobitve,
ki jih največkrat ne
znamo dovolj ceniti. Sedanja
poslovna orientacija podjet-
ja, da kar največ doma pro-
izvedenega jekla predelamo
v svojih obratih, je zelo
spodbudna in obeta še večji
napredek. S tem pa se bodo
odpirala tudi nova delovna
mesta bolj privlačna za mla-
de ljudi. To bo tudi pozitiv-
no vplivalo, da obdržimo
čimveč delovne sile doma,
da ne bo odhajala na tuje.«

Čeprav bi nam sodelavec
Franc BERCE lahko še mar-
sikaj povedal iz svoje zaklad-
nice bogatih delovnih izku-
šenj in o prehojeni poti, sva
morala pogovor zaradi dela,
ki ga je že priganjalo zaklju-
čiti. Naj ob sklepu zapisa še
povemo, da sodelavec Berce
večino svojega prostega časa
preživi doma ob drobnih de-
lih na hiši ali vrtu. V pro-
stem času tudi kaj prebere,
na televizijskem zaslonu pa
poleg poročil najraje pogleda
kak dober film ali filme iz
živalskega sveta. »Čas zelo
beži in človek v prostem času
ne sme posedati. Vedno se
mora gibati in nekaj početi,
ne da bi se preveč utrudil.
Samo po sebi se nič ne na-
redi, vedno mora biti prisot-
no človekovo delo,« nam je
nasmejan dejal ob slovesu.

Kraj, kamor prideta, spominja Henrika na Kolo-
radski kanjon, kakršnega je poznal po slikah in
opisih. Zakaj, bregova rečice se na obeh straneh
dvigata nad petdeset in še več metrov visoko kot
navpične stene peščenca ter laborastega kamna. Te
stene pa imajo tuintam previse, skrite jame in ro-
vom podobne zijalke.

Pred eno tistih votlin sta zašla Henrik in Božena.
»Vidiš, ravno na tem kamnu sem tolikokrat se-
dela.«

»In sanjala...« zašepče on. Vsede se na kamen.
Oblika tega kamna je skoraj taka kot rimskega
klesanca.

»Da, sanjala, o veš, tako lepo in nemoteno in
dolgo in srečno...«

»Potem je zate tukaj kraj tvoje sreče. Vsak člo-
vek menda ima nekje na svetu neki kotiček, kjer bi
bil najraje vedno...«

»Vsakokrat sem se težko ločila od tega mojega
kraja...«

Valentin Polanšek

ONKRAJ MOSTU

»Čudovito je tukaj. Kakor bi zlezla v neko bajno
podzemlje. Zanimivo je to mesto Kranj...«

»Kranj je moje rodno mesto.«

»Na to si lahko ponosna še in še!«

»Saj sem... in...«

»Ob takem bajnem kraju človek nekako postaneš
spet otrok, ki se raduje v pravljicnem svetu...«

»Zdaj, ko smo dorastli, pa so spiahneli tisti prav-
ljčni čari.«

»Pa imamo zato druge, še lepše in resnične...«
Oba zardita.

Takoj vesta, da je ljubezen vse nekaj lepšega kot
pravljica.

Obdaja ju venčasten mir. Voda Kokre neslišno
teče kot olje. Ves hrušč življenja je zaostal tam gori
nekje...

Božena stoji pred njim in ga gleda z očmi uda-
nega pričakovanja. Vsa je predana srečni sedanosti.
Z vsakim dihljajem postaja še bolj njegova.

Pijeta drug drugemu iz zaljubljenih oči vznemir-
ljivo sladko opojnost.

»Božena!«

»Henrik!«

Njegove roke zahlepijo po njej.

»Henrik!«

Njeni vroči prsti se sklenejo na Henrikovem za-
tilju.

Mehko ji razveže roke. Obraz se mu nenadoma
zresni. Vojak vstane. Sunkoma zgrabi svojo vojaško
čepico. Zaluča jo od sebe.

»Krinka zlodejca!« sikne.

Glas je uporen, hkrati pa obupano trpeč.

Odpne pas s pištolo in ga zabriše v stran.

»Okovi peklenski!« pribije.

Kretnja je odločna.

Zdajci pa se znebi še svoje vojaške bluže in jo
prav tako vrže od sebe.

»Cape okupatorjeve!«

Nato pa si srajčne rokave zaviha kot kosec, se
sproščeno nasmeje in spet sede. Tokrat pa tesno k
njej.

»Poglej me, zdaj sem vsaj bolj človeku podoben,
ali ne?« ugotovi mehko, kakor nekdo, ki se vrača
svež in čist iz vode, kjer se je znebil vse puste
umazanije.

Božena se vidno sprosti. Vsa je še omamljena
od njegovih poljubov. Skoči pred njega in zaploska
z rokami kot dekletce, ki se gre igrati na pomla-
danski vrt.

»Henrik, kako je lepo na svetu! In tako je še
lepše, če si brez te...«

Zopet se objameta in si s poljubi tešita vroči
srce.

Ko sta od sreče omamljena premolčala vsak
svojo sladkost, reče ona:

»Henrik, kaj boš storil z mojim srcem, ko sem
ti ga tako hitro dala?« Medtem ko sta do sedaj
govorila nemško, pove zdaj ona slovensko nekaj
sladkega. Kakor da hoče to skrivnostno srečno iz-
poved izreči v svoji materinščini.

Henrik pa v češčini: »Duša moja, samega sebe
tebi dam, da tebe zase vedno imam!«

Tesno prižeta drug k drugemu si šepetata ob-
ljube in bodoče želje v zardelo obličje. Besede so
vroče in nemirne. Zavest skupne bistrosti ju opaja.

»So te lepe besede tudi od kakega pesnika?« bi

rada Božena vedela. Svoje vroče čelo pritisn
Henrikova žareča lica.

Pritrdi ji z vekami.

»Te besede so samo za naju!«

Njene grudi kipijo na njegovih prsih. Ustr
spajajo v tajinstven vir, ki teši dveh src sl
silnost in ugaja uživajoči trepet...

Ptici samici se zahoče nekje v bližnjem gr
nežnosti — ptiček samec se odziva vabilu i
podviza hrepeneče.

Četa je stala nared na kasarniškem dvor
Vojak v peti vrsti stoji spet samcat. Kot že n
krat. Njegovega sovrstnika Henrika ni. Častnil
dirčno poizveduje za odsotnim. Vojak, ki
samcat nekaj zahrešči, tleskne strumno s ško
in pove nekaj o posebnem nalogu kompanijs
tolmača. Oficir je nekaj zamomljal v svojo br

Potem pa nepričakovano hitro povelje za od
Častnik se zadere, moštvo stopi v korak. Čas
se zadere: pesem! Mešanica čete, mladci in c

ubogajo. Takoj po prvem taktu ustavi zadirčen
poveljujočega togo in raskavo brundanje, ki
bi predstavljajo petje. Morebiti se je častnik
zdaj spomnil, da se pri odhodu na pogreb pa
junakov ne poje?...

Poročnik je bil vidno upaden v obraz in g
se je preočito živčno. Nosilo ga je na desnem l
s tako trdimi koraki, kakor bi hotel pomenc
vse pod seboj, vse, kar je v tej deželi, ne s
ljudje, tudi črve in hrošče in rože in trave in
Redke civiliste na cesti je nabadal na svoje gro
pogleda. Stalno je potipaval po pištoli, kakor d
treba kaj popraviti.

Iz stranske ulice, kjer je poleg starega n
nega pokopališča nemško učiteljske, se priv
trije tovarnjaki. Zaplate so skrbno zadelane, l
nihče naj ne vidi nevsakdanjega — a tukaj v
prekleti slovanski deželi nekaj vsakdanjega —
vora: krste, krste, bele, neprepleskane, krste pa
uniformirancev raznih organov okupatorja...
novrstni uniformirani oddelki tisočletnega vla
stva se zvrstijo v žalni sprevod.

Tam zunaj, onstran Kokre in daleč okrog p
pališča so ojačane straže, oklopni avtomobili s
pripravljenosti.

Vojaška godba na pihala trobi svinčeno te
žalne koračnice. Ko prenehajo godbeniki, nabij
bobni usiljivo počasne korake mnogih stopal šte
nih kolon. Enakomerno. Alles im Gleichschrit
Vse v istem koraku, vse, vsi vojaki, vsi Nemci,
narodi Evrope, in takt temu Greischschritt
bi dajal naduti bobnar Adolf Hitler, ki ga je
slala »Previdnost«, ki ga je poslal bog sam, i
tisti bog, ki pomeni za zemljane smrt?

Na pokopališču junakov so dolge vrste grob
večina svežih. Gomile so vkovane v pokorno za
redje in veliki križ obtežuje vsako — velikar
nemški železni križ!

Potem nagovori — grožnje — fraze kot posn
nice — in hujskaško kričanje vsem živim za nad
nje prelivanje krvi — nedolžne človeške krvi!

Nato pesem učiteljsčnikov, uniformiranih zel
cev, zlorabljenih mladev, ki imajo le šolanje
željo po učenju v sebi, pa jih njih voditelji pretv
jajo v na pol vojake — uniformirance, jim uka
jejo misliti v strupu nacizma, v prevzetnosti H
renvolka! In mladi ljudje pojejo: »Ich hatt' ein
Kameraden!«

Kakor vedno.

In vedno brez vsakega občutja.

Vse za zmago! Tudi umiranje! In tako sla
petje!

Vse za tisočkrat izrečeno grožnjo vsem narode
sveta: Za enega firerja, za en narod, za eno oč
njavo!

Pokanje v smeri gor proti Bledu... ponoči
stalno in bliže mesta, pa nadaljnji pogrebi...
nadaljnje krvavenje...

Samotno letalo v višavi... ne bo dolgo, pa bo
pribučale cele trope sem na jug...

Povelje!

Slepa pokorščina!

Vojna!

Krutost!

Strah!

Smrt.

Lagodnost v razpravah o programiranju ukrepov varstva pri delu

Ena od pomembnih splošnih pravnih obveznosti tovarne je, da mora izdelati program ukrepov za varstvo pri delu. Ta obveznost je utemeljena s strokovnimi in (danes že) znanstvenimi spoznanji, da je varstvo pri delu sestavni del produkcijskega, tehnološkega in sploh delovnega procesa in da je pri programiranju tega procesa treba določiti tudi program ukrepov in sredstev za doseg čimvišje stopnje varstva pri delu.

Služba za varstvo pri delu (SVD) že nekaj let skuša najti za tovarno sprejemljivo obliko programiranja ukrepov varstva pri delu, ki bi spodbudila korenine vsem oblikam diletantskega in nestrokovnega dela na tem področju. Delovala je v dveh smereh: v smeri programiranja tehničnih ukrepov in v smeri izobraževanja o varstvu pri delu. Do letos je bilo uspehov prav malo.

Za program tehničnih ukrepov varstva pri delu je SVD v letih 1968, 1969 in 1970 pripravila spiske prioriteten pozicij. Ker pa je bilo prav v teh letih odklonilno stališče do programirane varstvene dejavnosti podprto z dobrodošlim razlogom, češ da »ni denarja«, te pobude SVD sploh niso bile obravnavane v pristojnih strokovnih organih. Pojavljala pa se je tudi nevzdržna zahteva, naj SVD sama izdela kompletne sanacijske programe, če je že to njen interes. Taka mnenja so na posameznih strokovnih nivojih še danes prisotna in kažejo na nerazumevanje osnovnih dimenzij varstva pri delu oz. na nepoznavanje preprostega dejstva, da je najbolj smotno program ukrepov varstva pri delu funkcionalno povežati s programom dela in razvoja tovarne.

Podobno usodo se doživljajo programi varstvenega usposabljanja, ki jih je v zadnjih treh letih pripravila SVD. Namesto, da bi se iskale še druge možnosti za realizacijo najnujnejših programiranih pozicij, v okviru ali s pomočjo ustreznih izobraževalnih institucij, je vse delo s tega področja odpadlo na delavce SVD. To je tudi danes nevzdržno ob dejstvu, da tovarna nima strokovne službe za funkcionalno izobraževanje.

Pri zadovoljivem organiziranju varstvene dejavnosti v tovarni pravzaprav ne bi smelo biti lagodnosti pri razpravljanju o programiranju ukrepov varstva pri delu. Posebno zato ne, ker je sistem normativno dokaj jasno postavljen, kar lahko ponazorijo naslednji primeri:

1. Odgovornost nekaterih najvišjih funkcij v statutu tovarne

— za koordiniranje dela oddelka za varstvo pri delu z ostalimi sektorji; za zagotovitev nadzora nad izvajanjem programov varstva pri delu, za zahtevanje odprave pomanjklivosti in sankcij zoper kršitelje (čl. 184 — direktor kadrovskega sektorja);

— da predlog gospodarskega načrta in investicijski elaborat vsebuje tudi program ukrepov za varstvo pri delu in finančna sredstva (čl. 181 — glavni direktor);

— za nastale posledice, če ne ustavi delo in zahteva odpravljanje pomanjklivosti, ko je obveščen, oz. če sam ugotovi, da gre za nevarno obratovanje (čl. 182 — direktor proizvodnega sektorja);

— da so v programih amortizacije za zamenjavo, remontov in velikih popravil vključeni tudi programi sanacijskih ukrepov varstva pri delu, ki jih predloži SVD (čl. 183 — direktor tehničnega sektorja).

2. Odgovornost šefov DE in obratovodij v sklepih odbora za varstvo pri delu (20. 11. 1969),

— da morajo biti vsi predlogi potreb za koriščenje IV in AZ sredstev opremljeni s širšo utemeljitvijo, kako se bodo s temi naložbami izboljšali tehnični pogoji za varno in zdravo delo; SVD na osnovi teh utemeljitev da soglasje oz. oceno k posameznim predlogom (tč. 1.1);

— da mora biti pri načrtovanju remontov posameznih proizvodnih agregatov in delovnih naprav vključena tudi odstranitev tistih tehničnih pomanjklivosti, ki predstavljajo potencialne nevarnosti za poškodbe in zdravstvene okvare; odstranitev tehničnih pomanjklivosti je treba posebej prikazati tako, da bo SVD lahko dala soglasje oz. oceno (tč. 1.2).

Praktično pa se prav na področju programiranja ukrepov varstva pri delu pojavljajo težave, ker marsikdo ne stori svoje dolžnosti in ker sistem odgovornosti ne funkcionira zadovoljivo. Zato bi bil čas, da se ob letošnjem programiranju ukrepov varstva pri delu problematika toliko razčisti, da bodo odpadli razlogi za lagodnost.

Letošnji program tehničnih ukrepov varstva pri delu sestavljajo naslednji dokumenti:

1. »Sanacijski program pomožnih prostorov za leto 1972«, ki vsebuje problematiko garderob, kopalnic, umivalnic, stranišč, posebnih prostorov za ženske, sušilnic, počivališč in jedilnic. Vsebuje 22 pozicij (skupnih pomožnih prostorov). Poleg centralnih pomožnih prostorov (1 pozicija) program vsebuje predlog graditve centralnih pomožnih prostorov za talil-

nice (zajema 6 sanacijskih pozicij) in za ženske jeseniškega področja (zajema štiri glavne sanacijske pozicije). Program je na osnovi dokumentov stanja posebne komisije in gradbenega vzdrževanja pripravila SVD dne 22. 1. 1972.

2. »Sanacijski program za odstranitev težkega fizičnega dela«, ki vsebuje 34 tehničnih pozicij za odstranitev takih pogojev dela, ko so delavci na posameznih delovnih mestih še vedno v izraziti vlogi fizičnih prekladalcev in prenašalcev materiala. Ni nobene razloga, da se letos ne

bi začelo delo na vseh teh pozicijah. Program je na osnovi dokumenta stanja oddelka za študij dela in časa ter ob sodelovanju obratovodstev izdelala SVD, dne 28. 1. 1972.

3. »Predlog dodatnih pozicij« k predlogu IV programa za 1. 1972, ki vsebuje 16 tehničnih pozicij, s katerimi bi se bistveno izboljšali pogoji dela v posameznih obratih. Potrebnost teh pozicij je bila v l. 1971 spoznana na različnih strokovnih nivojih, največkrat pa so te ureditve zahtevali delavci sami na sestankih delovnih skupin ali

kako drugače. Predlog je ob sodelovanju obratovodstev pripravila SVD dne 28. 1. 1972. Poleg opisanih oblik letošnjega programiranja tehničnih ukrepov varstva pri delu pa tehnične službe vzdrževanja (TSV) po posebnem nalogu direktorja tehničnega sektorja pripravljajo pregled pomanjklivosti varstva pri delu v pozicijah lanskega IV in AZ programa. Ta dokument bo predstavljal četrto letošnjo obliko programa ukrepov varstva pri delu. Tudi pri tem delu sodeluje SVD.

dipl. inž. Peter Polak

Proračun občine Jesenice 1971

Lanskoletni proračun občine je bil izpolnjen s skupno 105,59 %. Samo tak podatek pa je prav gotovo premalo, za razumevanje celotne pro-

blematike okoli zbiranja in potrošnje denarja. Po posameznih vrstah dohodkov so podatki naslednji:

	plan 71	realizacija	%
Prispevki	4.463.000.—	4.961.225.—	+ 11,16
Davki	8.412.000.—	9.639.631.—	+ 14,59
Takse	4.202.000.—	2.903.127.—	- 30,91
Prispevek za mestno zemljišče	2.750.000.—	4.068.852.—	+ 47,96
Drugi dohodki	628.065.—	25.484.—	- 95,94
Prenešana sredstva	9.935.—	9.935.—	
Skupaj	20.465.000.—	21.608.254.—	+ 5,59

Iz zgornjega pregleda je mogoče zaslediti, da so se prispevki od osebnih dohodkov zaposlenih povečali, kar je zaradi nekoliko večjega števila zaposlenih in pa glede na povečanje osebnih dohodkov tudi razumljivo. Prav tako so se tudi davki povečali po pričakovanjih, pač pa je velik izpad pri taksah, kar je rezultat nekaterih spremenjenih predpisov, ki so bili uveljavljeni po sprejetju proračuna. Veliko povečanje kaže prispevek za uporabo mestnega zemljišča, to pa predvsem zaradi tega ker je Železarna v preteklem letu poravnala vse obveznosti, tudi tiste iz preteklih let. Ostali dve postavki nista toliko pomembni, da bi lahko bistveno vplivali na skupne dohodke proračuna.

Kljub temu pa bi bilo napakno misliti, da je letos v proračunu toliko in toliko več

denarja. Treba je vedeti, da je bilo že v predlogu za leto 1971 predvideno po zakonu dovoljeno povečanje za 10,8 odstotka, ter da so bila vsa sredstva večja od tega blokirana. Teh je bilo v občini za okroglo 1.300.000 N din, katere pa je bilo po zakonu vseeno mogoče izkoristiti za poravnavo določenih zapadlih obveznosti.

In ker se prispevek za uporabo mestnega zemljišča lahko uporablja samo namensko za komunalna dela, komunalne investicije in za urejanje, je bil čisti proračun občine za preteklo leto v resnici za 1,15 % pod predvidevanji.

Ločeno se v proračunu zbirajo tudi sredstva za potrebe Temeljne izobraževalne skupnosti, kjer prav tako izkazujemo povečanje nad predvidevanji.

V podrobnostih so podatki naslednji:

Prispevki	10.368.000.—	11.549.633.—	+ 11,40
Davki	143.000.—	163.343.—	+ 14,23
Skupaj:	10.511.000.—	11.712.976.—	+ 11,44

Po zakonu so tudi sredstva za potrebe šolstva podvržena samo dovoljenemu povečanju za 10,8 %, tako da Temeljna izobraževalna skupnost ni dobila toliko denarja kolikor kaže zgornji pregled. Dejstvo pa je, da so bili za potrebe šolstva izbrani zares najbolj zanesljivi viri, kar bo osnovno načelo tudi v bodoče.

Če se še enkrat povrnemo k blokiranim sredstvom, tako čistega proračuna kot tudi sredstev Temeljne izobraževalne skupnosti, potem moramo ugotoviti da je povečanje dohodkov predvsem rezultat povečanih naporov za ureditev našega gospodarstva, za razširjeno gospodarsko dejavnost v občini, so rezultat določenih investicij v ureditev novih obratov. Zato smo v občini s tako sprejetim zakonom prizadeti, saj dohodki niso bili večji na primer zaradi večjih prispevnih stopenj in podobnih obremenitev občanov. Prav gotovo bi bilo treba v tem smislu sprejeti določene predpise, ki bi dovoljevali tudi uporabo blokiranih sredstev, pa čeprav samo za določene namene.

Dopisujte v Železarnja

Zdravstveno stanje in zdravstvena problematika v jeseniški in radovljiški občini (III.)

6. Največ dojenčkov umre v starosti od 0–28 dni in to kar 76 %. Najpogostejši vzroki smrti so: zadušitve, porodne poškodbe in nedonošenost, pri dojenčkih starejših od 1. meseca pa bolezni dihal in prirojene nakaze; pri otrocih, šolarjih in mladini prevladujejo kot vzroki smrti predvsem poškodbe, zločeste novotvorbe in prirojene nakaze.

Umrljivost dojenčkov je na jeseniškem področju še visoka, mrtvorojenost pa je visoka na radovljiškem področju.

Če smatramo umrljivost dojenčkov kot indikator o zdravstvenem stanju prebivalstva, sledi, da so zdravstvene razmere ugodnejše na radovljiškem področju.

7. Med obolenji, ki so najpogostejši vzrok odsotnosti z dela, so na vodilnem mestu bolezni dihal, po izgubi delovnih dni pa poškodbe pri delu in izven dela.

8. Zaradi prezgodnje delovne nesposobnosti, število delovnih invalidov narašča. Črna metalurgija, gozdarstvo in gradbeništvo bistveno vplivajo na porast invalidov. Predpogoj za nadaljnje delo je pri delavcih, zaposlenih v teh panogah gospodarstva, da imajo zdravo srce in zdrav gibalni aparat. Najbolj pogosti vzroki invalidnosti so: bolezni srca in ožilja, bolezni kosti in gibal, nesreče na delu in izven dela, četrto mesto si delita psihična in neurotična obolenja ter bolezni dihal.

9. Dolgost življenja se podaljšuje le pri ženskah, pri moških pa stagnira in kaže preje tendenco skrajševanja.

Na podlagi teh podatkov, ki izhajajo iz analize zdravstvenih pokazateljev si upamo trditi, da se zdravstveno stanje ljudi ne zboljšuje.

Te ugotovitve nam ne prikazujejo zgolj zdravstvenega stanja prebivalstva, temveč nam narekujejo tudi smer za bodoče delo. Osnovna naloga zdravstvene službe je in bo tudi v bodoče utrjevati zdravje v smislu definicije zdravja, kot jo je dala Svetovna zdravstvena organizacija, preprečevati obolenja, pravočasno odkrivati vzroke obolenj ter sodelovati pri zdravljenju in odpravljanju posledic obolenj in poškodb, to pa pomeni v poglavljeni meri sistematično izvajati medicinsko in profesionalno rehabilitacijo in tako vračati ljudi zopet na delo, oziroma v življenje. Zdravstvena služba se bo morala hitreje prilagajati prisotni patologiji in hitreje osvajati vse sodobne dosežke moderne medicine, bodisi da gre za zdravljenje, odkrivanje ali preprečevanje obolenj in nesreč. Mislim predvsem na prevencijo bolezni srca in ožilja, ki so se povzpemale med vzroki smrtnosti na prvo mesto, predstavljajo pa tudi glavni vzrok za nastanek prezgodnje invalidnosti, v prevencijo nesreč in v zgodnje odkrivanje rakastih obolenj.

Za utrjevanje zdravja in preprečevanje bolezni nam služijo predvsem sistematski pregledi posameznih bioloških skupin prebivalstva. Pri predšolskih otrocih moramo začeti, oziroma nadaljevati s temi pregledi otrok v starosti 3 let, nadaljevati s sistematičnimi pregledi šolarjev in mladine tako, da bomo zajeli čim večje število šolske mladine.

Z ozirom na močno okvarjeno zobovje otrok in mladine moramo dati vso prednost predšolskim in šolskim zobnim ambulantam. Zobne ambulante za predšolske otroke morajo sodelovati z dispanzerjem za otroke in s šolsko ambulanto, da se zagotovi kontinuirano zobozdravstveno varstvo ob prehodu otrok v šolsko starostno obdobje.

Zaježiti bo treba številčno naraščanje delovnih invalidov in kroničnih bolnikov. To nam bo do gotove mere uspelo le, če bomo organizirali sistematične preglede populacije od 40 let dalje, predvsem moške, ki je zdravstveno bolj ogrožena. Ti pregledi nas bodo spodbudili k pravočasnemu preventivnemu ukrepanju.

S tem načinom dela bomo uspeli tudi že zgodaj odkriti sladkorne bolnike, katerih število s staranjem prebivalstva narašča in jih obvarovati hudih poznih posledic te bolezni.

Z ozirom na pogostnost nesreč, predvsem prometnih, je nujno usposobiti reševalno službo na nudenje aдекватne, strokovne pomoči na kraju nezgode in jo opremiti z vsemi reanimacijskimi pripomočki kot jih zahteva »Pravilnik o minimalnih strokovnih in tehničnih pogojih« in tako poskrbeti za strokovni prevoz.

Tudi laboratoriji se bodo morali strokovno usposobiti za uvajanje novih, pomembnih preiskav, ki

jih zahteva današnji nagli razvoj medicine. Tako bomo hitreje ugotavljali začete štadije obolenj in hitreje in boljše sledili poteku zdravljenja.

Patronažna služba bo morala uskladiti svoje delo z vedno večjimi potrebami po zdravstvenem varstvu in negi kroničnih bolnikov. Z nego na domu bomo izboljšali zlasti zdravstveno varstvo ostarelih, starih ljudi in invalidov.

Zaradi nizke rodnosti moramo posvetiti še posebno skrb zdravstvenemu varstvu otrok in matere.

Pri vsem tem pa ne smemo zanemariti našega dosedanjega že utirjenega dela, zlasti ne na področju varstva žene — mater in otrok. Pozno zajetje porodnic, opuščanje materinske šole in tečajev za pripravo na porod, slab obisk nosečnic v posvetovalnicah se odraža na visoki umrljivosti dojenčkov in mrtvorojenosti.

Na zdravstveno-vzgojno dejavnost, ki je postavljena z Zakonom o zdravstvu in z Zakonom o zdravstvenem zavarovanju ne smemo pozabiti. Visoka zdravstvena zavest in prosvetljenost prebivalstva je zdravstveni službi dobro pomagalo bodisi da gre za zdravljenje, odkrivanje ali preprečevanje obolenj.

Glede kadrovske zasedbe smo vezani deloma na regijske, deloma na začasne republiške normative. Ti normativi so ugodni le v primeru, če so vsi zdravstveni delavci prisotni na delu, ne upoštevajo namreč nobenega nadomeščanja, niti raznoraznih odsotnosti pa tudi ne, da se nahajamo na področju živahnega domačega in mednarodnega turizma.

Zdravstveni dom skrbi v dovoljni meri za strokovno izobraževanje in izpopolnjevanje zdravstvenih delavcev. Ta izobraževanja se vršijo v obliki strokovnih predavanj, seminarjev ali simpozijev, kakor tudi v obliki podiplomskih izpopolnjevanj ali specializacij, z namenom, da pride Zdravstveni dom čimprej do lastnega kadra pa tudi nagli razvoj medicine zahteva kontinuirano strokovno izpopolnjevanje. S strokovno dobrim zdravniškim kadrom ter z uvajanjem novih medicinskih dejavnosti in sodobne tehnologije bomo napravili kvalitetni premik in tako razbremenili specialistično službo, obenem pa tudi zmanjšali razliko med specialistom in splošnim zdravnikom. Splošni zdravnik je nosilec in integrator splošnega zdravstvenega varstva, ki daje občanom kontinuirano, integralno zdravstveno varstvo in s svojim teamom spremlja zdravstveno stanje svoje populacije. Specialist mora postati predvsem konzultant splošnega zdravnika, ki mora pri svojem delu uporabljati epidemiološko in dispanzersko metodo dela. Kje naj se razvija specialistična služba, je urejeno z zakonom o zdravstvu. Iz preteklosti podedovana praksa je postala že nepisano pravilo, da za dejavnosti, katere vrši bolnica, pri

bolnici, za ostale dejavnosti pa pri Zdravstvenem domu. Boljša izkoriščenost dragih aparatov, ki služijo istočasno Bolnici in specialistični dejavnosti, možnost boljše teamske obravnave bolnikov, osebje, vse to govori tudi v bodoče v prid nadaljnjega razvoja specialistične službe pri Bolnici. Danes pa nima možnosti niti Bolnica, niti Zdravstveni dom, da bi prevzela celotno specialistično službo pod svojo streho.

Ali je bila integracija uspešna in funkcionalno učinkovita? Opravičeno lahko trdimo, da je integracija delno uspela. Obdobje treh let je še prekratko, da bi lahko pričakovali popolnega uspeha. Neuspeha pa ni mogoče v celoti pripisati zgolj integraciji, ampak gmotnemu položaju, v katerem so se znašle zdravstvene ustanove ob integraciji.

V prid integracije govori:

1. Sprememba strukture zaposlenih. Zaposlilo se je več zdravstvenih delavcev, zmanjšalo pa se je število upravno-administrativnih delavcev. Med zdravstvenimi delavci se je zmanjšalo število delavcev z nižjo izobrazbo.

2. Uresničevanje enotne medicinske doktrine in metodologije ter smotrna praznoreditev kadra. Za to skrbijo kolegi temeljnih strokovnih služb.

3. Možnosti strokovnega izpopolnjevanja so večje v integriranem Zdravstvenem domu.

4. Finančno ekonomski uspeh pripisujemo v glavnem ugodnejše sklenjenim pogodbam, delno pa tudi integraciji.

Občasno se pojavljajo še težnje po desintegraciji zlasti pri dislociranih enotah, ki so bile svojčas samostojne. Temu je morda kriv občutek izoliranosti pa tudi naš samoupravni sistem, ki ne teče po službah, temveč po zdravstvenih enotah, ne prispeva toliko k funkcionalni medsebojni povezavi.

Sodelovanje z jeseniško Bolnico se zboljšuje. Enkrat mesečno se vršijo strokovni sestanki v Bolnici. Da bi to sodelovanje dobilo določenejšo in trajnejšo obliko, je bil na pobudo sveta za zdravstvo pri občini Jesenice imenovan koordinacijski odbor, ki ga sestavljajo po trije predstavniki Zdravstvenega doma in Bolnice. Naloga tega odbora je usklajevanje strokovnih stališč pri razvijanju služb in njihove opremljenosti in tako doseči čim boljše strokovno povezavo in delitev dela med osnovno zdravstveno službo in Splošno bolnico, kar bo koristilo ne le strokovnemu vzponu Zdravstvenega doma, temveč tudi Bolnici.

Obstojata še mnogo skupnih problemov, ki jih bo treba skupno in skladno reševati v dobro zdravje našega občana.

Jesenice, 24. 11 1971

Direktor dr. Janko Benedik

Gibanje v naravi krepi zdravje in zagotavlja dobro splošno počutje

Na osnovni šoli T. Čufar 86.18 odstotni učni uspeh

Na osnovni šoli Tone Čufar Jesenice, je v prvem polletju v 23 oddelkih obiskovalo pouk 702 učenek in učencev. Dosegli so 86,18 % učni uspeh, kar je za 1,05 % slabše kot v I. polletju lani. Na razredni stopnji od 1. do 4. razreda so učenci dosegli 94,07 % učni uspeh, ali za 0,60 % boljšega kakor v lanskem prvem polletju, na predmetni stopnji od 5. do 8. razreda pa 77,51 % in se je v primerjavi z lanskim prvim polletjem uspeh poslabšal.

Učenci v prvih razredih so dosegli nekoliko slabši učni uspeh kot lani in sicer 97,12 %. Najboljši je bil 1. a razred, ki je dosegel 100 % učni uspeh. Na šoli ugotavljajo, da učenec pouk nove matematike ni delal težav. Razredničarke celo ugotavljajo, da je nova matematika za učence zanimiva in peštra. Učenci si pri pouku nove matematike pridobivajo bogat besedni zaklad, kar se pozitivno odraža tudi na drugih učnovzgojnih področjih. V drugih razredih je bil učni uspeh 96,17 %, ali za 2,80 % boljši kakor lani v istem času. Učenci 2. c razreda so dosegli 100 % učni uspeh. Na razredni stopnji so najbolj izboljšali učni uspeh v primerjavi z lanskim I. polletjem učenci tretjih razredov in sicer kar za 5,29 %, ter dosegli 94,44 %. V četrth razredih so dosegli 87,21 %, ali

za 3,22 % slabši uspeh, kakor lani. Najbolj v uspehu zaostaja 4. a razred.

Na predmetni stopnji so največji napredek v primerjavi z nekaj let nazaj, dosegli učenci petih razredov, ki so izboljšali učni uspeh v primerjavi z lanskim polletjem kar za 8,64 % in dosegli 85,57 %. Učenci šestih razredov so za 4,23 % slabši kakor njihovi lanskeletni predniki in so dosegli 77,87 % uspeh. Najslabši učni uspeh v I. polletju so dosegli učenci sedmih razredov, ki so kar za 18,35 % slabši kot so bili učenci 7. razredov v lanskem letu. Njihov uspeh je bil 64,21 %. Nasprotno pa so učenci osmih razredov dosegli 84,62 % učni uspeh in so za 2,73 % boljši od lanskih sošolcev. Na šoli pričakujejo, da bodo ob koncu šolskega leta učni uspehi znatno boljši, ker je med negativnimi učenci precej takih z eno ali dvema nezadostnima ocenama, ki se z nekoliko več prizadevnosti dajo popraviti.

Na šoli so v I. polletju opravili 334 ur dodatnega pouka na razredni stopnji za učence, ki težje dojemajo učno snov, predvsem iz slovenskega jezika in matematike. Na predmetni stopnji so imeli 194 dodatnih ur, od tega največ za angleški jezik, poleg matematike in slovenskega jezika. Dopolnilni pouk pa so organizirali tudi za boljše učence. Na šoli deluje

klub mladih anglistov in matematikov, učenci pa se tudi pripravljajo na tekmovanje za Finžgarjevo bralno značko, na tekmovanje mladih matematikov in anglistov in na tekmovanje pod naslovom: kaj veš o jeseniški železnici, njeni preteklosti in prihodnosti. Uspešno delujejo tudi recitatorski krožki. Učenci se radi udeležujejo v svobodnih dejavnostih in ne zamudijo nobene priložnosti, če se lahko kaj novega naučijo. Na šoli delujeta tudi dva pevski zbora in tako delujejo v svobodnih dejavnostih skoraj vsi učenci, razen tistih, ki imajo težave z učenjem. Učenci so si v okviru pouka občasno ogledali tudi likovne razstave in se udeleževali glasbenih koncertov v okviru gibanja glasbene mladine.

V prvi polovici šolskega leta so na šoli imeli dva roditeljska sestanka za starše vseh učencev, trikrat mesečno pa imajo organizirane govorilne ure za starše, poleg tega pa mesečno pismeno obveščajo starše o učnih uspehih učencev. Zelo dober je poprečen obisk staršev na govorilnih urah.

Za bralce bo najbrž zanimiv tudi podatek, da ima na šoli kar 109 učencev ali 15,37 odstotkov iz vedenja nižjo oceno kot odlično. Nižjo oceno iz vedenja imajo učenci zaradi neupravičenih izostankov od pouka, slabega o dnosa do šolskega dela, do učiteljev in sošolcev ter zaradi različnega nepravilnega ravnanja. Seveda pa za pridno učenje in vzorno vednjo vsako šolsko leto podelijo tudi pohvale in nagrade. Letos so na šoli organizirali tudi dva oddelka podaljšanega bivanja učencev v šoli.

Dolikovci za kulturni praznik Slovenije

Jutri, 5. februarja bodo ob 17. uri v mali dvorani Delavskega doma na Jesenicah odprli kolektivno slikarsko razstavo članov likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar. Z razstavo, ki je že tradicionalna, bodo počastili kulturni praznik Slovencev — 8. februar. Odprli jo bodo s kratkim kulturnim programom, v katerem bodo sodelovali pionirski pevski zbor osnovne šole Prežihov Voranc in recitatorji.

S svojimi likovnimi deli se bodo predstavili: Janez AMBROŽIČ, Franc DOLINSEK, Jurij HERMAN, Branko KLINAR, Janko KOROŠEC, Zdravko KOTNIK, Janez KOTAMERNIK, Franc KREUZER, Pavel LUŽNIK, Tine MARKEŽ, Roman SAVINSEK, Tone TOMAZIN in Cvetko ZUPAN. Žirija je iz predloženih 38 del za razstavo izbrala 26 slik.

Po otvoritvi razstave, jeseniški Dolikovci sklicujejo sestanek predstavnikov organiziranih likovnih skupin Slovenije. Na sestanku se bodo dogovorili o nadaljnjem sodelovanju slikarjev amaterjev, o razstavnih dejavnostih in vsakoletnem slikarskem izpopolnjevanju članov likovnih skupin. Moderna galerija v Ljubljani namreč predlaga, da bi Jesenice zaradi dolgoletne likovne in razstavne tradicije, postale neke vrste slovensko središče amaterske likovne ustvarjalnosti. To je laskavo priznanje Jesenicam, za kar se navdušujejo tudi jeseni-

ški likovni in kulturni delavci, seveda pa to tudi obvezuje. V kolikor bodo s tem soglašale tudi ostale likovne skupine Slovenije, bi se morala vsaka likovna skupina vsako leto enkrat predstaviti s kolektivno likovno razstavo na Jesenicah. Po znanih podatkih na Slovenskem delujejo organizirane že več let: RELIK (revirski likovniki) Trbovlje, likovni klub Krško, likovni klub Šaleške doline — Velenje in likovni klub Celje. Z organizacijo likovnikov amaterjev pa poskušajo tudi drugje (Radovljica, Maribor, Murska Sobota).

V razgovoru bodo obravnavali tudi vprašanje strokovnega izpopolnjevanja slikarjev in predlagali, da vsaka organizirana skupina izmenoma enkrat letno organizira nekajdnevno slikarsko kolonijo. Jeseniški Dolikovci bodo predlagali, da prevzamejo organizacijo prve slikarske kolonije za leto 1972 na območju občine.

Vse te oblike nedvomno pomenijo veliko spodbudo za nadaljno kakovostno rast amaterske slikarske dejavnosti na Jesenicah in Slovenskem ter veliko priznanje Jesenicam. Glede na dolgoletno likovno in razstavno tradicijo na Jesenicah, na izredni vzgojni pomen, geografski položaj in turistični razvoj, bi kazalo ta prizadevanja moralno in materialno podpreti ter v perspektivi tudi z združenimi močmi zgraditi ustrezen razstavni paviljon.

FILM • FILM • FILM • FILM • FILM

PEKLENSKI KOMANDOSI

To je ameriški barvni vojni spektakel, ki je v kinodvorane privabil že mnogo gledalcev. Kako tudi ne, saj je streljanja in krvi vseprek dovolj. Je izrazito akcijski film, ki pa se s kakšno posebno umetniško kvaliteto res ne more ponášati.

Film se začne z dokumentarnimi posnetki iz druge svetovne vojne. Morda je to edina vrednost filma, ki tako dobiva vsaj en pečat zbranosti režiserja in kvalitete. Potem se dogajanje preseja v štab ameriške vojske, kjer peščica komandosov dobi nalogo, da pomagajo nemškemu generalu Romelu, ki je zasovražil prelivanje krvi in velikega Führerja Hitlerja, da bi pobegnil čez mejo v Švico ali v kako drugo »varno« državo. Zdaj pa se prično prve komplikacije: vsi člani odprave dobijo natančna navodila o misiji, ki jih morajo takoj sežgati. Tako nihče ni vedel, kakšne naloge ima njegov tovariš. Vsem pa so v telo vstavili mikrofيلم z navodili o pobegu, vendar le en film je bil pravi. Tako so se člani zares zavarovali pred izdajo in podrobnimi nevarnostmi. Ko so zvedeli za vse podrobnosti, so se odpravili na pot, ki pa je bila zelo nevarna. Po vseh težkih preizkušnjah, ki so jih prestali, so končno le prišli do Romela, ki pa jih je »oprhal z mrzlo prho«: spomnil se je namreč, da sploh ne bo pobegnil. A to misije ne bi smelo pokvariti. Komandosii so imeli še nalogo, da iz okrepjenega in močno oboroženega prelaza Zelle zvabijo močne nemške enote v nek drug prelaz, da bi ameriška vojska brez večjih izgub prišla čez Zelle. To tudi storijo. Najprej pobijejo peščico Nemcev, ki so stražili drugi prelaz in se vgnezdijo v bunkerje. Nemci so s pomočjo nekega generala — izdajalca, ki je sodeloval s komandosii, res prišli zelo okrepljeni na prelaz. Tedaj pa se je začela velika bitka: peščica šestih ali sedmih ljudi se je junaško borila in odgnala, oziroma pobila kar cele tankovske enote in ogromno vojakov. Pa recite, če ni v filmu vse možno. Res, celuloidni trak prenese vse. Ob koncu ostaneta živa le dva: nemški general — izdajalec in vodja komandosov. Film se konča z nekam sumljivim moraliziranjem o vojni in njenih grozotah. Saj je res, da je vojna najstrašnejša stvar na svetu, da zahteva mnogo krvi in dragocenih življenj, a če bi bilo vse tako lahko, ko to prikazuje ta film (in še mnogi drugi z zelo podobno tematiko), bi se vojna lahko končala v enem letu, saj bi na razne potojanke in utrube ter štabe poslali tako vsemogoče ljudi, ki bi v nekaj urah uničili vse.

Tehnično pa je bil film kar dober. Dobri posnetki, dinamični, dovršeni, mnogo pirotehnike, solidni igralci (Jack Palance), a dokaj slab režiser (Henry Mankiewicz). Igor Škrli

ФРАНЦ ФИНЖГАР

ПОД СОЛНЦЕМ СВОБОДЫ

ПОВЕСТЬ
О ДАЛЕКИХ ПРЕДКАХ

Перевод со словенского
А. РОМАНЕНКО

Родились и близки
нашего славянского
племени, замечательного
писателя
Франца Финжгара
с любовью и уважением
А. Романенко
Москва, 15. VIII. 71.

ИЗДАТЕЛЬСТВО
«ХУДОЖЕСТВЕННАЯ
ЛИТЕРАТУРА»
МОСКВА-1970

Leta 1970 je izšla v Moskvi v ruskem prevodu zgodovinska povest Frana Saleškega Finžgarja Pod svobodnim soncem. Prevod je opravil ruski pisatelj A. D. Romanenko, ki je tudi poklonil s posvetilom izvod ruskega prevoda za Finžgarjev spominski muzej v Doslovčah. Ugledni ruski pisatelj in prevajalec je zaslužen posredovalec slovenske kulture narodom Sovjetske zveze.

Solidna uvrstitev kegljačev na ledu

Prejšnjo nedeljo so se vrtili tekmovalci jugoslovanske reprezentance, ki se je udeležila 22. evropskega prvenstva v kegljanju na ledu, ki je bilo v dneh 22. in 23. januarja 1972 v ZR Nemčiji — Ruhpoldingu.

Za vse tri zvrsti tekmovalca na EP, to je meta na daljavo, bližanja in zbijanja, so bili določeni tekmovalci posameznih klubov, odnosno vodstvu IFE prijavljene ekipe v sledečem sestavu:

JUGOSLAVIJA I: ekipa KKnL Bled: Milan Kokalj, Ivan Piber, Mirko Vovk, Slavko Košenina in Vinko Potočnik.

JUGOSLAVIJA II: Balinarski klub Jesenice: Franci Rozman, Stanko Pulec, Rudi Plesničar, Ciril Grabnar in Silvo Kapus.

JUGOSLAVIJA III: ekipa KKnL Bled: Adolf Petretič, Božo Jemec, Janez Kokalj, Anton Kozelj, in Jože Rebec.

JUGOSLAVIJA IV: ekipa KKnL Murka Jesenice: Alojz Drinovec, Karel Koblar, Franco Božič, Jože Klinar in Vlado Sodja.

Rezultati:

Moštveno tekmovalje (udeležba 21 moštve): 1. Salzburg — Avstrija 38 točk, 2. Frauenau — ZRN 32 točk — 3. Weizklamm — Avstrija 32 točk itd.

Na 11. mesto se je uvrstila z 20 točkami prva naša ekipa in sicer ekipa Balinarskega kluba Jesenice — Rozman, ki je prejela tudi pokal. Na 12. mestu je ekipa Kokalj iz blejskega kluba z 18 točkami. 14. mesto s 16 točkami je zasedlo moštvo Murka

iz jeseniškega kluba, ter 16. mesto prav tako s 16 točkami moštvo Jerala KKnL Bled.

Met na daljavo: (udeležba 18 tekmovalcev): 1. Hörl — Avstrija 150,09 m, 2. Ottenbacher — Avstrija 148,65 m, 3. Reisner — Avstrija 147,61 m, itd.

Od naših petih prijavljenih tekmovalcev v tem tekmovalstvu so trije zaradi slabih okoliščin odstopili. Tako sta se tekmovalca meta na daljavo udeležila le dva tekmovalca in dosegla: 9. Božo Jemec s 129,37 m in 14. Anton Kozelj s 108,88 m.

Posamezno — bližanje in zbijanje: (udeležba 60 tekmovalcev): 1. Kieslinger — ZRN — 79 točk, 2. Holzknecht — Italija — 79 točk, 3. Veber — ZRN — 77 točk, itd.

Tekmovalci naše reprezentance so zasedli naslednja mesta: 10. Karel Koblar — KKnL Jesenice — 67 točk, 14. Ivan Piber — KKnL Bled — 65 točk, 16. Jože Klinar — KKnL Jesenice — 59 točk, 28. Kokalj in 32. Pulec.

Po seštevkcu doseženih ocen oziroma uspehosti v moštvenem tekmovalstvu so se državne ekipe uvrstile:

1. Avstrija s 122 točkami, 2. ZRN s 117 točkami, 3. Jugoslavija s 70 točkami, 4. Italija s 60 točkami, 5. Švica s 28 točkami.

Doseženi uspehi naših tekmovalcev na EP kažejo, da so uspehi precej boljši kot na preteklem EP 1971 v Taraspu — Švici.

Uspehi so res zadovoljivi, kajti upoštevati je treba močno konkurenco tekmovalcev — specialistov vseh treh zvrsti te panoge športa iz

Avstrije in ZR Nemčije. Pri tem je zanimiva samo primerjava števila aktivnih tekmovalcev posameznih članic v IFE. Avstrija ima 45.000 registriranih tekmovalcev, do čim jih ima naša zveza le 350. Precej podobna je primerjava tudi z ZR Nemčijo. Če primerjave upoštevamo pri ocenjevanju uspehov naše reprezentance, potem so doseženi uspehi res zadovoljivi.

Predstavniki italijanske zveze so na sestanku IFE v Ruhpoldingu dali tudi dokončno odločitev o prevzemu EP 1973, ki bo v Italiji in sicer v Bressanone (Brixen).

Edi Cenček

Zahtevna proga na testnem tekmovalstvu

Ker je bilo za 29. in 30. januarja predvideno republiško prvenstvo v sankanju na naravnih progah s tekmovalnimi sankami v Bohinju zaradi tehničnih težav prireditelja preloženo za nedoločen čas, so tekmovalci štirih slovenskih klubov: Idrija, Jesenice, Tržič in Železnikov — skupno 13 tekmovalcev, sodelovali na testnem tekmovalstvu za III. evropsko prvenstvo v sankanju na naravnih progah v italijanskem kraju Taisten v Dolomitih. Iz Jesenice so sodelovali: Maks Klinar, Franc Rihtar, Marjan Štefelin, pri članih ter Danilović, Meglič in Brane Štefelin pri mladincih.

Naši so dosegli sledeča mesta:

Člani: 40. Milan Česen, Tržič, 44. Marjan Štefelin, 45. Maks Klinar, 47. Franc Rih-

Šahovski turnir za prvenstvo Jesenic zaključen

Čeprav z enomesečno zamudo, saj prvenstvo velja za leto 1971, je bil turnir uspešno zaključen. Razveseljivo je, da se ga je udeležilo precej mlajših igralcev, ki so prikazali kar solidno znanje, čeprav jim še manjka rutina. To pomanjkljivost bomo z raznimi tečaji odpravili in ustvarili nekaj dobrih mladih šahistov, kar smo doslej

v našem društvu najbolj pogrešali.

Na društvenem prvenstvu je zmagal Tone Krničar, ter si s tem priboril pokal in naslov prvaka Jesenic za leto 1971. Zbral je 13½ točk od 15 možnih. Drugo mesto je zasedel Martin Jan z 12 točkami, tretji je Janez Ciuha z 11½ točkami, četrti Marko Hudnik 10 točk, peti je Lojze Krivic 9½ točk, šesto in sedmo mesto si delita Janez Zorc in Jože Pesjak z 9 točkami, osmi je Dušan Pristov 8½ točk itd.

Na turnirju je zelo dobro igral veteran šahovske igre Jože Pesjak, kar dokazuje tudi njegova solidna uvrstitev. Škoda je le, da se nekateri močni šahisti turnirja niso udeležili in je prvenstvo s tem precej zgubilo na privlačnosti.

V torek 1. februarja je bil redni mesečni brzoturnir, ki se ga je udeležilo 18 šahistov. Vrstni red: 1. Lado Krajnik 16½ točk, 2. Martin Jan 15 točk, 3. Milan Vuković 14 točk, 4.—6. Janko Korošec, Krničar Tone in Franc Simčič 12 točk, 7. Franci Ravnik 11 točk itd.

Mesečni brzoturnirji, ki bodo redno vsak prvi torek v mesecu zvečer, privabljajo vedno več igralcev, pa tudi gledalcev ne manjka.

V teku so priprave za prvenstvo posameznikov Železarne, ki se prične danes, 4. februarja v šahovskem domu, in bo naša osrednja prireditel. 19. februarja pa bodo zimske športne igre slovenskih železarjev, kjer bomo tekmovali tudi v šahu. Naša želja je, da po dveh drugih mestih, obakrat so nas premagali šahisti iz Raven, spet dokažemo, da smo sposobni zmagati, čeprav nam bodo spet železarji iz Raven najnevarnejši nasprotnik.

Martin Jan

Za konec vsi zadovoljni

Z rezultati tečaja, ki ga je organiziralo Smučarsko društvo Jesenice v času semestrskih počitnic na Črnem vrhu so lahko zadovoljni tako tečajniki in njihovi starši, kakor tudi vodstvo tečaja in trenerji. Da je zadovoljstvo upravičeno dokazujejo tudi rezultati dveh preglednih tekem, ki sta bili na programu tečaja.

Dne 26. januarja so se tečajniki vseh oddelkov pomerili v slalomu, ki so ga zakoličili trenerji Kežžar, Koblar, Pirc in Svetina na zahodnem pobočju Španovega vrha in je imel 25 vrat. Vsak tekmovalček je imel na voljo več poizkusov, v konkurenco pa sta štela dva boljša dosežka.

REZULTATI:

Dekleta: Polona Čop (st. p-a) 70,3, Marjana Čop (st. p-a) 75,3, Renata Caf (ml. p-a) 77,7, Brigita Kežžar (cic.) 88,2, Karin Pajntar (ml. p-a) 99,3, Mojca Košir (ml. p-a) 106,3, Zora Noč (ml. p-a) 198,8;

Fantje: Sašo Oblak (st. p.) 61,1, Marko Razinger (st. p.) 66,2, Marko Trsoglav (st. p.) 66,4, Gaber Gmajnar (st. p.) 70,5, Zvone Kelbl (st. p.) 71,5, Boštjan Gasar (st. p.) 71,8, Marko Pogačnik (st. p.) 72,1,

Matjaž Pestotnik (st. p.) 75,5, Borut Lužovec (st. p.) 75,6, Aleš Podrekar (cic.) 78,7, Rado Čučnik (st. p.) 82,8, Miha Vilman (ml. p.) 83,9, Aleš Kunc (cic.) 84,5, Rado Legat (st. p.) 86,2, Anže Svetina (ml. p.) 88,2, Slavko Legat (ml. p.) 93,9, Branko Justin (ml. p.) 96,5, Damjan Šranc (cic.) 97,6.

Sedem tekmovalcev pa je imelo le po en veljaven poizkus.

V soboto, dne 29. januarja pa so se cicibani in cicibanke pomerili v veleslalomu. Progo, ki je imela 14 vrat je postavil sam župan Črnege vrha. Tekmovalci so imeli na voljo dva poizkusa, za konkurenco pa je štel boljši dosežek.

REZULTATI:

Cicibanke: Eva Štravs 32,7, Barbka Benedičič 34,0, Barbka Kunc 36,4, Nataša Čop 36,4, Vlasta Vister 37,6, Tadjana Tancar 42,8;

Cicibani: Borut Brelih 32,4, Rajko Noč 32,6, Matej Oblak 32,7, Janez Žlebir 34,2, Rok Čelesnik 35,4, Pestotnik Uroš 36,6, Klemen Košir 42,5.

Za konec še anekdota, ki najbolje prikaže resnost dela na tečaju. Gleda najmlajša

tečajnica (maja bo stara šest let) svojo mamico, ki se tudi ur: v smučarskih veščinah pa ji zakliče: »Palico, mami, zabodi palico!« Kmalu nato pa doda: »Tako, tako! Zdaj si pa dobro napravila!«

T. Š.

Ameriška astronauta Alfred WORDEN (levo) in James IRWIN (desno) na Zatrniku

Hokejisti ne počivajo več 14. Kurirski smuk uspel

Pokrovitelj »Partizanska knjiga«
iz Ljubljane

Kljub odhodu državne reprezentance na olimpijado v Sapporo hokejisti ne mirujejo. Ostanek moštva Jesenic, dopolnjen z nekaterimi perspektivnimi mladinci ter moštvo Kranjske gore pa sta pričela novo tekmovanje za pokal Hokejske zveze Jugoslavije. V začetku sezone so prijatelji hokeja z nezaupanjem sprejeli to tekmovanje, ker so pričakovali, da bo brez reprezentantov nezanimivo in tudi manj kvalitetno. Že prva srečanja pa so pokazala, da je novo tekmovanje popolnoma upravičljivo, saj je zapolnjena praznina tekmovanj, moštva imajo priložnosti izprobat mlade igralce in tudi gledalci niso prikrajšani za tekme, ki jih je letos zaradi skrčenja državnega prvenstva veliko manj. Na papirju so bili prvi favoriti igralci Medveščaka, saj so dali v reprezentanco samo dva igralca. Prva srečanja so se pokazala, da tudi Gojanovič in ostali igralci niso sposobni premagati oslabiljene Jesenice in moštvo Kranjske gore. Jeseničani so v srečanju z Medveščakom nastopili s trenerjem Klinarjem in bivšim igralcem Pircem. To kar se jim ni posrečilo v prvenstvu so z lahkoto opravili s polovico moštva, ki je presenetljivo zaigralo v izredni formi. Vsi igralci so se trudili, kot da so hoteli dokazati, da je bil spodrsljaj v prvenstvu nesrečen slučaj. Napadalci so igrali izredno kolektivno in hitro, tako da tudi reprezentančni vratar Sinanovič ni mogel preprečiti visokega poraza. Posebno zadovoljstvo gledalcem, ki so se zbrali v velikem številu, pa je pripravil trener Lilo Klinar, ki je s svojim nastopom dokazal, da bi z malo več trenaja (predvsem kondicije) bil še vedno velika udarna moč moštva. Njegove podaje, predvsem pa zabiti gol iz njemu samosvojega prodora so razživel gledalce, ki so videli v teh akcijah Lilota kot v najboljših časih.

Tudi Pirc je po svojih močeh precej pripomogel k dobri igri moštva, saj je sam dosegel tudi dva gola. Tretji napad, sestavljen iz mladincev je zaigral samo v zadnji minuti srečanja. Mogoče bi mladi le morali dobiti malo več priložnosti za igranje, vendar pa je to odločitev trenerja, ki le sam lahko preseneni ali so mladinci že sposobni igrati tudi med starejšimi igralci.

Moštvo Kranjske gore je doživelo poraz v Ljubljani proti Olimpiji. Sprememba zraka v dvorani je bistveno pripomogla, da so mladi igralci po vodstvu v prvih dveh tretjinah v zadnji popolnoma popustili in izgubili srečanje. Olimpija je predvsem presenetila z mladinskiim napadom, ki je po izjavi trenerja Bruna igral zares odlično.

V drugem kolu tekmovanja so Jeseničani igrali v nede-

ljo v Ljubljani proti Olimpiji. Srečanje je bilo izredno razburljivo, saj sta se obe moštvi menjavali v vodstvu. Naši igralci so kljub Olimpijinemu vodstvu s 3:1 vseeno obrnili potek igre v svojo korist in vodili tudi z rezultatom 7:6. V zadnji tretjini pa je Olimpija izkoristila utrujenost naših, ki so igrali spet z dvema napadoma in vodili samo 30 sekund pred koncem z 8:7. V zadnjih sekundah igre je Smoleju le uspelo rezultat izenačiti in tako izvleči eno točko iz Ljubljane. Igra je bila kvalitetna. Gledalci so precej uživali zaradi velike števila doseženih golov.

Kranjska gora je imela v gosteh moštvo Medveščaka. Po slabem začetku je trenerju Brunu le uspelo zbrati igralce, ki so do tedaj igrali v obrambi zelo slabo, tako da je rezultat po dveh tretjinah bil že izenačen. V zadnji tretjini pa so imeli dve

čisti priložnosti za dosego gola, saj se je ploščica enkrat odbila od vratnice in šla za hrptom Sinanoviča po gol črti v drugo vratnico ter se odbila v polje. Kranjskogorci so zamudili izredno priložnost da že drugič premagajo moštvo Medveščaka, ki v tem tekmovanju ne kaže posebnih kvalitiet.

V III. kolu se v soboto ob 19. uri srečata v medsebojnem obračunu obe domači moštvi. Jeseničani morajo na vsak način zmagati, če hočejo osvojiti pokal. Kranjskogorci pa ne bodo zlahka prepustili zmago, saj se forma igralcev bistveno popravlja. Gledalci bodo v soboto prav gotovo prišli na račun, saj bo mestni derbi sigurno zaigrizen in oster.

REZULTATI:

Jesenice : Medveščak 10:4
Kr. gora : Medveščak 5:5
Olimpija : Jesenice 8:8
Olimpija : Kr. gora 9:5

Upravne službe tekmovale v sankanju

V torek, 1. februarja, je bilo otvoritveno sankasko tekmovanje na novi 700 m dolgi tekmovalni progi, ki jo je Sankaski klub Jesenice pripravi ob vzhodu Mežaklje, s ciljem pri strelišču. Tekmovanje so izvedle upravne službe, nastopilo pa je 28 tekmovalcev in sicer: pet žensk, 8 moških nad 40 let in

15 moških pod 40 let starosti. Vsi tekmovalci so opravili po eno vožnjo ter dosegli sledeče boljše rezultate:

ženske: 1. Milena Neuman, SEP — 1.13.1, 2. Vladimira Sodja, faktorni — 1.16.0, 3. Tončka Klinar, nabavni — 1.17.5.

moški nad 40 let: 1. Štefan Razinger, gasilci — 1.05.7, 2. Franc Medja, nabavni — 1.13.1, 3. Janez Faletič, SEP — 1.14.7, 4. Jože Neuman, SEP — 1.15.6, 5. Božo Kero, gasilci — 1.16.0.

moški do 40 let: 1. Janez Vehar, TSN — 1.09.4, 2. Edi Dobravec, nabava — 1.11.0, 3. Mitja Zupan, IBM — 1.14.1, 4. Janez Cerkovnik, gasilci — 1.18.2, 5. Viktor Hvala, gasilci — 1.19.1.

Po tekmovanju je bila v bifeju strelišča zakuska, na kateri je športni referent upravnih služb Vinko Rotar najboljšim trem v vsaki starostni skupini podelil diplome in praktična darila.

J. J.

Komandant vesoljske odprave Apolla 15 Elan SCOTT. Vesoljecem je smučji poklonila tovarna ELAN.

Pristava nad Slovenskim Javornikom je bila v nedeljo prizorišče XIV. Kurirskega smuka, ki je postal že tradicionalen in pomeni zaradi številne udeležbe smučarjev iz vse občine Jesenic in okolice že pravi smučarski praznik.

Organizator tekmovanja KO ZB Javornik-Koroška Bela je s pomočjo tehnične organizacije SD Jesenice tekmovanje izvedel zares odlično. Dobre snežne razmere so privabile na pobočja Pristave 290 smučarjev vseh starosti, ki so s svojo udeležbo na tekmovanju počastili spomin tragično padlih partizanov-kurirjev, ki so padli v zasedo sovražniku na kurirski poti od Savskih jam preko Medjega dola. Tekmovanje je motila le gosta megla, vendar razporedenje zaradi tega ni bilo nič slabše. Organizator je vse tekmovalce razdelil v 12 skupin. Letos so prvič tekmovali tudi člani teritorialnih enot, katerega je prispevala Sob Jesenice, oddelek za narodno obrambo. Posebno razveseljivo pa je bilo dejstvo, da so se na Pristavi srečali tudi starejši tekmovalci od Kunšiča, Lakote, Gorjanca, Rozmana, Sokliča in drugih ter sedanja odlična tekmovalca Gašperšič, Jakopič in drugi.

Organizator je pripravil dve progi, ki sta bili dolgi glede na kategorijo tekmovalcev. Posebno razveseljivo je bila udeležba učencev osnovnih šol iz občine, ki z veliko resnostjo in borbenostjo tekmujejo za številne pokale. Pokal »KIP BORCA« je letos že tretjič zaporedoma osvojila OŠ Kranjska gora, zato je kip prejel v trajno last. Pa tudi sicer je imela osnovna šola Kranjska gora najboljše tekmovalce v seštevku 10 pionirjev in pionirk.

Vsi najboljši tekmovalci so prejeli praktična darila, katere so prispevala podjetja v jeseniški občini, veliko praktičnih daril pa je prispevala tudi tovarna športnega orodja ELAN iz Begunj.

REZULTATI:

člani ZB (15): 1. Kunšič

(Planina) 46,2, 2. Hutar (Sava) 48,0, 3. Smolej (Žirov);

člani teritorialne enote: 1. Gašperšič 42,7, 2. Mrak 44,2, 3. Lakota (vsi Jes) 44,3;

člani športne organizacije: 1. Jakopič (VP 1098 Kr) 1:10,2, 2. Klinar 1:11,6, 3. Albreht (oba Jesenice) 1:13,9;

članice: 1. Krušič (Jes) 1:20,4, 2. Smolej (Jav) 1:34,7, 3. Beden (Jesenice) 1:44,5;

starejše mladinke: 1. Gazvoda 1:19,5, 2. Veskovič (obe Jes) 1:30,1, 3. Aleš (Dobrava) 1:41,1;

starejši mladinci: 1. Jekler (Jes) 1:15,9, 2. Sodja (Dob) 1:16,1, 3. Saksida (Jes) 1:16,4;

mlajši mladinci: 1. Ogrin 1:14,2, 2. Šoberle 1:14,4, 3. Polajnar (vsi Jesenice) 1:14,6;

starejši pionirji: 1. Peskar (OŠ T. Cufar) 20,1, 2. Smolej (OŠ P. Voranc, Jes) 20,6, 3. Bizjak (OŠ Kr. gora) 20,8;

starejše pionirke: 1. in 2. Polc (OŠ T. Cufar, Jes) in Oicel (OŠ Kr. gora) 20,3, 3. Košir (OŠ Kr. gora) 21,8;

mlajše pionirke: 1. Caf (OŠ T. Cufar, Jes) 23,3, 2. Justin (OŠ Gorje) 25,1, 3. Košir (OŠ P. Voranc) 26,1;

mlajši pionirji: 1. Salej (OŠ Kr. gora) 22,7, 2. Rimahazi (OŠ Bled) 22,8, 3. Demike (OŠ Kr. gora) 23,1;

ekipe teritorialne obrambe: 1. Jesenice (Gašperšič, Mrak, Lakota, Čop, Šmitek) 221,8, 2. Tržič (Soklič, Laibacher, Nadižar, Kralj, Dornik) 237,9, 3. Kranj (Gorjanc, Rupar, Rozman, Blažič, Bernik) 241,0; **ekipe za KO ZB:** 1. KO ZB Plavž-Jesenice 163,7, 2. Javornik-Koroška Bela 211,7, 3. Zirovnica 228,9.

Pokal tovarne Elan v kategoriji mladincev je osvojilo smučarsko društvo Jesenice; pokal občinske zveze za telesno kulturo je osvojilo smučarsko društvo Jesenice; pokal »kip borca« 1. OŠ Kranjska gora, 2. OŠ Koroška Bela, 3. OŠ T. Cufar Jesenice; pokal občinske konference zveze mladine Jesenice: 1. OŠ Kranjska gora, 2. OŠ Koroška Bela; pokal SZDL Jesenice za največjo udeležbo je dobila OŠ Koroška Bela.

Tekmovanje livarjev v sankanju

Sindikalni odbor obrata livarne je za petek 28. januarja organiziral sankasko tekmovanje z navadnimi sanmi. Tekmovanja so se udeležili sodelavci iz livarne in modelne mizarne. Zanimanje za tekmovanje je bilo veliko, zato je bilo tudi precej prijavljenih sodelavcev.

Po opravljenem delu v tovarni smo odšli na štartno mesto pri domu na Pristavi v Javorniški Rovt. Nekaj težav smo imeli zaradi močnega sneženja. V domu na Pristavi so nam postregli s toplim čajem, po kratkem počit-

ku pa so nam razdelili štartne številke. Nato je strokovna komisija sklenila, da tekmovalno progo pomakne za nekaj sto metrov naprej. S tekmovanjem smo začeli ob 16. uri popoldne, cilj pa je bil pri Žagarju v Trebežu. Na startu sta bila sodelavca Ranko in Muhamed, ki sta spuščala tekmovalce po progi, na cilju pri Žagarju pa sta bila časomerilca Stane in Tone. Tekmovalna proga je bila dolga štiri kilometre. Ko je zadnji tekmovalec pripeljal skozi cilj, so izračuna-

li rezultate, nato pa v delavskem domu na Javorniku razglasili rezultate tekmovanja.

Rezultati — Tekmovalci: nad 40 let: 1. Jože Bertonec 5:04,9, 2. Franc Pristov 5:08,7, 3. Karel Bohinc 5:30,0;

tekmovalci do 40 let: 1. Milan Lavtižar 5:31,9, 2. Srečko Noč 5:39,8, 3. Franc Pristov 5:52,7;

tekmovalke: 1. Vera Avber 8:04,0;

izven konkurence: 1. Draško Bohinc 5:46,9.

Cimirotić M.

Prvaki Železarne za leto 1971

V soboto, 29. januarja, je komisija za športno rekreacijo pri osnovni organizaciji sindikata Železarne v Delavskem domu razglasila dosežene tehnične rezultate prvenstva Železarne v 12 športnih panogah v letu 1971. Uvodoma je spregovoril predsednik komisije Janez Oven, ki je poudaril, da po prečno 116 prostih dni v letu, podjetje in sindikat tudi obvezuje, da še več pozornosti posvetita aktivni rekreaciji. Napačno je namreč mnenje, da je ta čas s poslovno ekonomskega vidika za podjetje izgubljen, ker vsebinsko bogat in pravilno izkoriščen prosti čas lahko le pozitivno vpliva na boljše proizvodne rezultate podjetja in psihično ter fizično kondicijo vsakega posameznika. In ravno zato, je nadaljeval, ker smo socialistična družba in se borimo za kar najbolj humane odnose, mora tudi skrb za aktivno koriščenje prostega časa vedno bolj postajati skrb družbe oziroma njenih organov. V nadaljevanju je govornik ugotovil, da v Železarni v glavnem prevladuje pravilen odnos do rekreacije in tekmovalnega športa. To se vidi iz dejavnosti sindikalne organizacije, kakor tudi samoupravnih organov podjetja in iz iniciative ter moralne podpore uprave podjetja in posameznih vodilnih delavcev. Žal, je nadaljeval govornik, enake prizadetosti ni čutili v vseh obratovodstvih, ki včasih odkrito dajo vedeti, da jim ta dejavnost ne predstavlja ničesar. Zelo malo ali nič jih ne zanima kaj počno delavci v prostem času. V obratih imamo sindikalne odbore in referente, več spodbud in podpore pri organiziranju aktivne rekreacije pa bi morali biti deležni tudi pri obratovodstvih. Ni naključje, da vsa leta nazaj ugotavljamo največjo udeležbo v rekreacijskih aktivnostih ravno v obratih in oddelkih, kjer aktivno sodelujejo tudi vodilni delavci.

V nadaljevanju je predsednik komisije poročal, da je v lanskem letu komisija organizirala tekmovalništvo v 13 panogah za moške in v petih panogah za ženske. Vseh tekmovalcev se je udeležilo pet obratov in sicer: strojno vzdrževanje, strojne delavnice, upravne službe, martinarna in hladna valjarna — žičarna. Zelo dobro so se tekmovalci udeleževali tudi delavci iz valjarne Bela, OTK in livarne. Med najslabšimi pa so bili obrati: PIV energija, šamotarna in žebljarna. V celoletnem tekmovalstvu je komisija zabeležila 2714 nastopov in 1863 nastopajočih, kar je nekoliko manj kakor v letu 1970. Ob tem je govornik poudaril, da še niso uspeli k tekmovalstvu pritegniti večine sodelavcev iz drugih krajev Slovenije in sosednjih republik.

Med redne oblike dela komisije za športno rekreacijo, je nadaljeval predsednik, sodijo tudi medkolektivna tekmovalništva, tekmovalništva interesnih skupin, obratna tekmovalništva in tekmovalništva med skupinam obratov. Najbolj so se naši tekmovalci odrezali na športnih igrah združenega podjetja Slovenske železarne, na četverboju v Sisku in peteroboju v Kranju. Na vseh tekmovaljih je nastopilo 250 sodelavcev. V te podatke pa niso všteta tekmovalstva, ki jih je organizirala TK ZMS.

V lanskem letu je bila dosežena tudi rekordna udeležba slovenskih železarjev v pohodu na Triglav. Med 400 udeleženci je bilo kar 250 naših sodelavcev in sivojcev. V nadaljevanju je govornik dejal, da je bilo med interesnimi skupinami najbolj množična udeležba v kegljanju na asfaltu. V tej panogi je na prvenstvu Železarne nastopilo kar 457 sodelavcev, ali več kot 8 % vseh zaposlenih. Več pozornosti bo v bodoče potrebno posvetiti ravno interesnim dejavnostim. Ob zaključku je predsednik Oven dejal, da je letos začela komisija z akcijo šport za vsakogar TRIM in so razdelili že 175 kartončkov, med letom pa bodo začeli tudi z akcijo za osvojitve športne značke TRIM. Zahvalil se je vsem sodelavcem športnikom, referentom in ostalim sodelavcem za pomoč in sodelovanje.

REZULTATI:

ZIMSKI DEL

VELESALOM — posamezno:

- moški do 30 let: 1. Lovro MARKEŽ, upravne sl., 2. Janez BROJAN, HVŽ, 3. Jernej MARKEŽ, RO; moški od 30 do 40 let: 1. Jože OSVALD, livarne, 2. Franc KOBLAR, strojne delavnice, 3. Franc BENEDIČIČ, OTK; moški od 40 do 50 let: 1. Milan VOVK, upravne službe, 2. Ožbi VISTER, strojne delavnice, Milan VISTER, OTK;

moški nad 50 let starosti: 1. Jože KOŠIR, transport, 2. Anton POGAČNIK, OTK, 3. Mirko BENEDIČIČ, strojne del.;

VELESALOM — ekipno: 1. upravne službe, 2. strojne delavnice, 3. strojno vzdrževanje.

SANKANJE — posamezno:

moški do 40 let: 1. Peter DANILOVIČ, HVŽ, 2. Drago DOKL, martinarna, 3. Jože JALEN, martinarna;

moški nad 40 let: 1. Janez MEGLIČ, martinarna, 2. Vinko RAZINGER, strojne del., 3. Janez SMOLEJ, livarne;

SANKANJE — ekipno:

moški do 40 let: 1. martinarna, 2. HVŽ, 3. strojno vzdrževanje;

moški nad 40 let: 1. livarne, 2. martinarne, 3. strojne delavnice.

KEGLJANJE NA LEDU — posamezno: 1. Andrej PETRAŠ, gradbeno vzdrževanje, 2. Jože BAJT, strojno vzdrževanje, 3. Branko RESMAN, valjar na 2400.

KEGLJANJE NA LEDU — aktivni tekmovalci: 1. Rudi PLESNICA, HVŽ, 2. Jože HAFNER, livarne, 3. Ciril GRABNER, HVŽ.

Ekipna uvrstitev: 1. strojno vzdrževanje, 2. strojne delavnice, 3. gradbeno vzdrževanje.

KEGLJANJE NA ASFALTU — posamezno: 1. Franc BERGEL, VEN, 2. Jože ZBONTAR, strojne del., 3. Milan RIJAVEC, Javornik I.

Ekipno: 1. strojno vzdrževanje, 2. strojne delavnice, 3. livarne.

STRELJANJE Z ZRAČNO PUSKO — posamezno: 1. Franc BIZJAK, VEN, 2. Franc PERKO, PIV, 3. Rudi ŠAPEK, strojno vzdrževanje.

AKTIVNI TEKMOVALCI: 1. Edi DOBRAVEC, upravne službe, 2. Janez OTRIN, strojne delavnice, 3. Andrej PIRMAN, strojno vzdrževanje.

Ekipno: 1. HVŽ, 2. upravne službe, 3. strojno vzdrževanje.

SAH — ekipno: 1. HVŽ, 2. upravne službe, 3. OTK.

NAMIZNI TENIS — EKIPNO: 1. upravne službe, 2. RTA, 3. HVŽ.

ZIMSKI DEL — SKUPAJ: 1. strojno vzdrževanje, 2. HVŽ, 3. martinarna, 4. upravne službe, 5. strojne delavnice, 6. livarne, 7. OTK, 8. valjarne Bela, 9. jeklovlek, 10. gradbeno vzdrževanje, 11. RTA, 12. valjarna 2400, 13. plavž, 14. zaščitna služba, 15-16. topl. energ. in VEN, 17. strugarna valjev, 18. elektroodni oddelek, 19. RO, 20. transport, 21. žebljarna, 22. elektrojeklarna, 23. Javornik I., 24. šamotarna, 25. valjarna žice, 26. PIV energija.

LETNI DEL

MOSKI

BALINANJE — posamezno: 1. Ciril KRIVEC, jeklovlek, 2. Nikola GUČANAC, livarne, 3. Pavle VUDRIČ, zaščitna sl.

Ekipno: 1. valjarna 2400, 2. RTA, 3. upravne službe;

ATLETIKA

Tek na 100 m: 1. Marjan PRISTOV, valj. Bela, 2. Jani JELOVČAN, stroj. vzdrževanje, 3. Mirko KLINAR, strojne del.;

tek na 300 m: 1. Franc PINTAR, upravne sl., 2. Jože DOVŽAN, strojne del., 3. Mitja ZUPAN, upravne sl.;

tek na 1000 m: 1. Janez MLINAR, jeklovlek, 2. Marko DAKSKOBLER, VEN, 3. Alojz KERŠTAJN, upravne sl.;

hitra hoja: 1. Ožbi VISTER, strojne del., Franc RIHTAR, jeklovlek, 3. Milivoj RADIČ, martinarna;

štafeta 4 × 100 m: 1. upravne službe (Smolej, Sifrar, Zupan, Pintar), 2-3. strojno vzdrževanje

(Polajnar, Cvetanovič, Sekardi, Jelovčan), 2-3. valjarne Bela (Milčič, Potočnik, Jarkovič, Pristov);

skok v daljino: 1. Stanko SMOLEJ, upravne sl., 2. Franc PINTAR, upravne sl., 3. Bogo SOLAR, jeklovlek;

met krogle: 1. Pavel POLJANSEK, OTK, 2. Marjan PRISTOV, valj. Bela, 3. Franc BAJT, upravne službe.

PLAVANJE

50 m prsno: 1. Alojz LEBAR, strojno vzdrževanje, 2. Vojko KEPIC, str. vzdrževanje, 3. Jože DOLŽAN, strojne delavnice;

50 m prosto: 1. Mitja MISIČ, strojne del. 2. Božo KERO, valj. Bela, 3. Dušan LAVTAR, strojno vzdrževanje;

štafeta 3 × 50 m: 1. strojno vzdrževanje (Faletič, Sturm, Lavtar), 2. valj. Bela (Potočnik, Jarkovič, Kero).

Ekipno: 1. strojno vzdrževanje, 2. valjarna Bela, 3. upravne službe.

ODBOJKA: 1. upravne službe, 2. HVŽ, 3. livarne.

NOGOMET: 1. Jeklovlek, 2. valjarne Bela, 3. el. toplotna energija.

LETNI DEL — EKIPNO: 1. strojno vzdrževanje, 2. valj. Bela, 3. upravne službe, 4. strojne delavnice, 5. martinarna, 6. HVŽ, 7-8. valjarna 2400, 7-8. gradbeno vzdrževanje, 9. jeklovlek, 10. plavž, 11-12. elektro topl. energija, 11-12. livarne, 13. elektrojeklarna, 14. OTK, 15. elektroodni oddelek, 16. strugarna valjev, 17. valjarna žice — Bela, 18. RTA, 19-20. Javornik I., 19-20. transport, 21. VEN, 22. RO.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. strojno vzdrževanje, 2. upravne službe, 3-4. HVŽ, 3-4. strojne delavnice, 5. martinarna, 6. valjarne Bela, 7. livarne, 8. OTK, 9. jeklovlek, 10. gradbeno vzdrževanje, 11. valjarna 15. strugarna valjev, 16. elektroodni oddelek, 17. 2400, 12. plavž, 13. RTA, 14. el. toplotna energija, elektro jeklarna, 18. VEN, 19. zaščitna služba, 20. transport, 21. RO, 22. Javornik I., 23. valjarna žice — Bela, 24. žebljarna, 25. šamotarna, 26. PIV energija.

ZIMSKI DEL

ZENSKE

VELESALOM — posamezno: 1. Lojzka PRAČEK, upravne službe, 2. Milica SMOLEJ, upravne službe, 3. Danica BENEDIK, upravne službe;

ekipno: 1. upravne službe.

SANKANJE POSAMEZNO: 1. Marica JASENC, HVŽ, 2. Anica ŠIRIN, HVŽ, 3. Stana KLEMENC, strojne delavnice;

ekipno: 1. HVŽ, 2. upravne službe, 3. strojne delavnice.

KEGLJANJE NA LEDU — posamezno: 1. Vladimira SODJA, upravne službe, 2. Jožica SETINC, OTK, 3. Tončka KLINAR, upravne službe;

ekipno: 1. upravne službe, 2. RTA.

KEGLJANJE NA ASFALTU — posamezno: 1. Milena FILIPAJ, VEN, 2. Jožica BAKOVNIK, RTA, 3. Ivanka SPEHONJA, upravne sl.;

ekipno: 1. upravne službe, 2. RTA, 3. elektroodni odd.

STRELJANJE — posamezno: 1. inž. Vanda ENIKO, gradbeno vzdrževanje, 2. Sonja FRELIH, RTA, 3. Maja JUNEŽ, upravne sl.;

ekipno: 1. upravne službe, 2. RTA, 3. gradbeno vzdrževanje.

AKTIVNE TEKMOVALKE: 1. Majda KRALJ, upravne službe.

ZENSKE EKIPNO: 1. upravne službe, 2. RTA, 3. HVŽ, 4-5. gradbeno vzdrževanje, 4-5. elektroodni oddelek, 6. jeklovlek, 7. strojne delavnice, 8. OTK.

Nagrade za svoje uspešno in vestno delo pa so prejeli naslednji referenti pri sindikalnih odborih: Lado BENET, strojno vzdrževanje, Peter PAPIČ, strojno vzdrževanje, Brane ISKRA, strojno vzdrževanje, Vinko ROTAR, upravne službe, Edi DOBRAVEC, upravne službe, Drago KOŠIR, HVŽ, Anton KORANTAR, strojne delavnice, Franc OBLAK, strojne delavnice, Matevž KLEMENC, martinarna, Vinko JORDAN, valjarna Bela.

V soboto, 5. februarja 1972, bo v veliki dvorani delavskega doma pri Jeleni

REDNA LETNA KONFERENCA

Planinskega društva Jesenice z običajnim dnevnim redom, vendar tokrat brez volitev v upravni odbor društva. Po končanem uradnem delu konference bo zabava s plesom, na kateri bo igral znan domači ansambel.

K čimvečji udeležbi vas vabi
upravni odbor PD Jesenice

PLANINCI!